

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre . . . 6 "
Negyedévre . . . 3 "

Bérmertelen levelek
csak ismert kezektől fogad-
tattak el.

Kéziratok nem adatkak
vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyilttérben minden
garmond sor díja 40 fill.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET“-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 2 fill.

Petitmél nagyobb, avagy
disztribúttal, vagy körzet-
tel ellátott hirdetéseknek
értékeik szerint minden
negyszáz centim. után
6 fill. számítatik.

Állandó hirdetéseknek ked-
vezmény nyujtattik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

A király köszönete.

Ófelsége a következő utasítást küldötte
Széll Kálmán főminiszterhez:

Kedves Széll!

Hetvenedik születésnapom alkalmából a magyar korona országainak összes lakosságától oly számos szerencse- és üdvkívánat érkezett Hozzáam és a hűség is oly sokféle alakban nyilvánult, hogy a Személyem iránt való általános ragaszkodás lélekemelő módon nyert kifejezést.

Mélyen meghatottan utasítom Önt, hogy *legmelegebb és legbensőbb köszönetemet, mely még a legtávolabbi kunyhóba is eljusson, országszerte hirdesse.*

Tudják meg Magyarország népei, hogy életemet javuknak szenteltem, hogy boldognak érzem Magamat jólétüket előmozdítani, hogy a hűség, hazafiasság és kölesönös bizalomban látom azokat az erős támaszokat, melyeken a haza jövője nyugszik.

A mindenható Isten áldja meg és oltalmazza azt a kapesot, mely Engemet népeimmel összeköt.

Kelt *Ischben*, 1900. évi augusztus hónap 19-én.

Ferenc József, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

TÁRCA.
Serédy Gáspár.*

— Korrajz. —

Mohácsnak »hős vértől pirosult« mezején, 1526. aug. 29 én, elhullott a magyarság színe, java. Ugyanakkor lehullott a nemzet feje-koronája is. Veszett csatából menekülő »gyermek-király« orgyiloknak esett aldozatul a Csele-patak partján. Mikor ugyanott közös sirt ástak a 20,000 fonyi halott magyar vitéznek, közöttük Zemplén főispánjának, Paiczoy Antalnak, velük együtt eltemették Magyarországot nemzeti önállóságát is, n.ert »a magyar a töröknek másfél százig rabja lett«. . . . A mi megmaradt az országból magyarnak, az is prédája lett a hatalmasok rút kapzsiságának, a telhetetlen sobrakoknak.

Ennek az országpusztító, vagyonharácsoló kapzsiságnak egy népszerűtlen, kortársaitól megutált alakja Serédy Gáspár, vármegyénkben a »Serédy kiskirályság« feje és megalapítója. Származása szerint ugyan nem zempléni fi. Tuladunaról, a fejevármegyei Seréd községből vezérelte ide (ha nem a víz vagy tűz hozta!) szerencsecsillaga. 1525. novemberben még a vaci káptalanban kanonok s apátur, de már a következő évben szegre akasztotta a reverendát, s mint a ki

Kereskedelmünk és iparunk érdekében.

— Három közlemény. —

I.

Nagaobb szabású országos mozgalom indult meg Magyarország kereskedelme és ipara érdekében, a melynek jelszava az, hogy: »pártoljuk a magyar ipart.« — Isten és mindnyájunk jóvoltából meg is lesz annak a mozgalomnak a kellőképpen való sikere, ha nemcsak annak megindító — a kereskedelemügyi miniszter és fenkölt szellemű neje — hanem hazánknak összes ministeriumai, az összes törvényhatóságok, nagy és kisközségek mindnyájan s kivétel nélkül együttesen fognak közreműködni a magyar ipar érdekében. Csak is ily esetben várhatjuk a legfényesebb erkölcsi és anyagi sikert.

En részemről nem aggódom a magyar kereskedelem és ipar sorsa fölött, a mióta hiteles statisztikai adatok igazolják annak rohamos fejlődését, a mikor a legutóbbi évtizednek meglepő eredményét oly örömmel konstatalhatjuk, vagyis azt, hogy az 1885. évtől egész 1894. év végeig terjedő decennium átlagában 2 milliányi kiviteli többlet mutatkozik kereskedelmünk és iparunk mennyiségi értékgörmében az előző évek átlagánál, még pedig oly kedvező formában és körülmények között, hogy az összes forgalomnak legnagyobb összegei kivétel nélkül az utóbbi évekre esnek. Azóta, természetesen, a forgalom fokozatosan még inkább emelkedik.

Igaz ugyan, hogy az Ausztriával fennálló viteli forgalmunk állandóan és jelentékenyen passzív; de viszont Németország, Franciaország, Nagybritánia, Belgium, Hollandia, Bosznia és Hercegovina, valamint Svájcjal fenálló kereskedelmünk erősen aktív irányt tüntetnek fel; míg Olaszország, Törökország, Kelet-Rumelia, Románia és Bulgáriával fenálló kereskedelmünk váltakozó, tehát hol aktív, hol passzív irányt tüntetnek fel, — de hála légyen a jó Istennek — itt is általánosságban véve kedvezőbb szimptomák mutatkoznak kereskedelmünk kiviteli forgalmában.

Ausztriának immens behozatala ellen leginkább s legtöbben, vagy a magyar önálló vámterület, vagy szigorú védvámok behozatalát ajánlgatják; azonban presszionált eszközök egyáltalában nem alkalmasak a kereskedelem forgalmi áramlatai ellen, sem a terjeszkedés, sem megakadályozás szempontból; s ily intézkedésekkel csakis saját iparunk és kereskedelmünk

visszajáról csinálja a Loyolai Ignác példáját: Krisztus katonájából fölcsapott a *Ferdinánd* regementjébe. Itt Zemplénben az *Alaghy*-családdal összesőrosodva, főképp pedig a Bodrogközön meg a Tokaj-Hegyalján temérdek birtokot és vagyont magához csikarva, a korszakra, melyben Zemplén ege a'att élt és uralkodott (1526—1550) ugy ranyomta képe mását, hogy vármegyénk történelmének azt a szomorú, huszonnégy esztendőből álló korszakát, hőséről, *Serédy* Gáspárról, jellemzően nevezhetnők a »Serédy féle kiskirályság megalapításá«-nak.

Szomorú egy korszaka volt Zemplén köztörténetének az a Serédy féle kiskirályság megalapítása. »Nem a haza, nem a nemzet iránt való szeretet vezérelte a honfiakat« — mondja e történeti korszaknak egyik tudós írója, *Balassa* Antal báró — »hanem vastag önzés, nyomorú birtokvágy . . . még az egykori büszkeséget is letették s az egyik királytól a másikhoz (t. i. Ferdinándtól Zápolyához) csúsztak birtokokért.« . . . *Ferdinánd* király maga is érzékenyen panaszkodik egyik levelében, a melylyel *Serédy* Gáspárt megtszítelte, hogy a magyar főurak »figyelembe sem veszik az ország védelmét, hanem eleje helyezik saját hasznokat a közjóknak«. . . . A pénz prédikált akkor, a pénzt tisztelték, szerették legjobban az egész hazán. És »hópénzhez szegeztek a maguk kedvét a hazafiak.« Egymástépő, kaszaboló »kis háboru«-kat folytattak egymás ellen az akkor élt főurak. Egyik a másik vagyonaért, hatalmaért, sőt életéért is. A mint *Balassa* br. mondja, . . . folyt a

nek ártanánk, mert elvégre is Ausztria teljesen virágzó ipar állam lévén, csekély számu gyár-vállalataink nem elegendők gazdasági és nyers-terményeink feldolgozására s ennek következtében Ausztria gyárai dolgozzák fel legtöbbsnyire azoknak nagyrészét, mely feldolgozott kész áruknak visszatérésével a mi kereskedelmünket is feltétlenül Ausztria előmozdítja és országunkat beutazó képzett kereskedelmi ügynökei a magas kereskedelmi szellemnek bőven termő magját hintették és hintik szét manapság is a magyar szent korona országában mindenfelé, a mely példákön felbuzdulva, tejlődik lassan, de alaposan hazánkban a magyar ipar és kereskedelem s mennél szakavatottabb értelem, tehetség és képzettségekkel fog párosulni a kis és a gyáripár az egészséges kereskedelmi szellemmel, annál hamarabb fogja kiszoritani iparunk és kereskedelmünk önmagától a külföldnek s így Ausztriának is összes ipareikkeit.

Hogy tehát iparunk és kereskedelmünk fejlődésére nézve megadjuk a reális alapot, első és legfőbb kötelességünk oda irányuljon, hogy mindenek előtt is a legnagyobb gondot arra fordítsuk, hogy kereskedőink és iparosaink jól kiiskoláztassanak, szellemileg kiképeztesse-nek, mert a szellemi tehetségekkel párosult kézi ügyesség lehet egyesegyedül az igazi iparnak megteremtője és istápolója!

Az iparos és kereskedő ifjaknak kioktatására törekedik már évtizedek óta a magyar kereskedelmi és ipar politika is legfőképpen; idáig azonban meglehetősen lassúsággal, míg végre a mostani kereskedelmi miniszter a legnagyobb erélylyel fogott hozzá számtalan ipariskolák felállításához s egyszersmind az első foku ipariskolák ténykedéseire is nagyobb gondot kezd fordítani elődeinél, tudván azt, hogy tisztán a nyers és kézi ügyesség nem elegendő tulajdon-ságok arra, hogy egy iparos a mai művelt világban kellőképpen boldogulni tudjon.

Azért is első sorban a szülőknak erkölcsi kötelessége azokat a gyermekeiket is kellő iskoláztatásban részesíteni, a kiket az iparos vagy kereskedői pályára szántak, s ne azt az elvet kövessék, hogy nem tanul a fiuk, jó lesz kereskedőnek vagy iparosnak, mert bizony az iparos és kereskedő, ha kellő műveltsége van, pályája a legszebb élethivatásokhoz tartozik, a legszebb és legfüggetlenebb pályák egyike, a hol az igazi tehetségeknek határtalan tér, mondhatni világoknak egész tere kínálkozik a működésre s a hol s mondhatni csakis egyesegy-

vidékeken a harc, nem a hazáért, hanem egymásnak a birtokaért; folyt a magyar vér nem a szenvedő közanyaért, hanem bosszúvágyból, piszkos önérdék miatt. Elet-halálharcot vittak egymással a főurak, mikor halálos veszedelemben forgott a nemzet élete; az osztrák párti főur halála kereste a »nemzeti párti« főurat és viszont. A »puska végtelesek«, a véres csemények sorozatában napirenden volt a nemcsi családok magvaszakadása.

Isten csodája, hogy magva nem szakadt a magyarok!

A nemzet három pártra darablódtott. Ugy hívták, hogy török párt, nemzeti párt, osztrák párt. A jelszó, az egy volt: »A ki bírja — marja!« vagy a mint akkor mondták: »cape-rape.« Közös jelleme volt a hatalmasoknak a jellemtelenség, az ide-oda hajlás. Ma itt, holnap amott: a hol többet ígérték, s a mi fő, többet is adtak. Nem a hazafias meggyőződés erénye, de a durva önhasonlesés ereje hozta és tartotta össze a pártbelieket. Kar és kard: dobraütött főuri árucikk. Ki ad többet érte? *Szolimán* a török császár, meg a két királyjelölt, t. i. az osztrák *Ferdinánd* és a magyar *Zápolya* voltak a vevők. Igéni: ígért mindegyik. Adni is: az már bajosabb dolog volt. *Vedd el!* így mondták akkor »kedvelt hivatás«-nek *Szolimán*, *Ferdinánd*, *Zápolya*. *Hajrá!* így mondtotta aztán az ő hópénzes csatlósainak a »kedvelt hiv«. És támadt és dult ádázul egy-egy »kis háboru« a sobrak magyarok közt. az »enyém«

* A „Budapesti Hirlap“ aug. 24-iki Tárcajából.

dül ezen a téren lehet leghamarább szerezni a hazának és önmagának dicsőséget és jólétet. Azért a kereskedő és iparos is csak akkor fog hazafiúi kötelességének eleget tenni, ha a gondjaira bizott ifju tanulót tovább iskoláztatja s kellő gondot fordít annak erkölcsös nevelésére és szakszerű kiképezésére s ha annak nem kézi ügyességét és munkaerejét zsákmányolja ki, hanem szellemi tehetségeinek fejlesztését is kötelességének tartja s arra, valamint a szabadban való tartózkodásra s testedzésre is neki kellő időt és alkalmat nyújt.

Ezt lassankint általánosságban véve elfogjuk érni, ha szigorúan vesszük a tanulók kiképezését már az alsófokú ipariskolákban, de még hamarabb elérnők, ha a tehetségesebb fiúknak, ily tanulóknak kellő alkalmat nyújthatnánk arra, hogy a felsőbb ipariskolákat hallgathassák, végzhessék, illetőleg oda beléphetessenek. Azért is jótékony hatással volna iparunkra nézve, ha a felsőbb ipariskolák oly internátussal volnának egybekötve, a hol legalább is száz-száz tehetséges tanuló találna belakást teljes és ingyenes ellátással, hogy ily módon alkalmuk legyen magukat szellemileg is teljesen tovább képezni, mert bizony csak is az oly iparos és kereskedő fog tudni kellően mozogni az életben, a ki szellemi és társadalmi műveltséggel is rendelkezik.

Minél nagyobb képzettséggel párosult és minél szabadabb s minél nagyobb valamely államnak kereskedelme és ipara, annál nagyobb ott a nemzeti jólét s annál magasabb fokon áll annak az államnak a közművelődése is. Azért is a modern és igyekvő államok pár évtized óta a szabad kereskedelem és ipar eszméit vallják magukénak s minden lehető eszközt megragadnak arra nézve, hogy ezt a fontos tényezőt minél szabadabb alapokra fektessék és az által minél szélesebb körben mozoghassanak s kereskedelmileg terjeszkedhessenek, mert nagyon jól tudják azt, hogy csak a szabad és nyílt alapokra fektetett kereskedelem lehet az államra és annak polgáira egyaránt hasznos. A kötött kereskedelmi rendszer csupán oly apró államocskáknak fejletlen ipar és gazdasági érdekeit szolgálhatja, a hol nincsen meg a kellő társadalmi műveltség, a hol beérik a népek azzal, a mit maguk termelnek, a mit önmaguknak dolgoznak fel; ily népeknek, államoknak magasabb igényeik nincsenek, szépért, jóért, művészetért nem lelkesednek s a világűrben s a művelt nemzetek sorában számot sem tesznek.

A szabad ipar és kereskedelem azonban minden modern és művelt államnak életfeltétele. Abból fejlődik ki a nemzeti jólét, gazdagság, műveltség és művészet is.

Minden törekvő állam igyekszik tehát iparát és kereskedelmét nyílt és szabad alapokra fektetni, hogy azt semmi ne korlátozhassa, hogy az mint a levegő étere önmagától terjedhessen. Csak is az ily kereskedelem lehet egészséges és hasznos az államra és népekre egyaránt.

Magyarországnak kereskedelme és ipara is csak azon időtől fogva terjed, a mióta legelőször is megkötötte Ausztriával az 1867. XII. t.-c. 59. §-ában kívánatosnak jelzett azt a szerződést, melynek folytán Magyarország is Ausztriával egyetemben 28 nagyobb állammal kereskedelmi és vámzövetségre lépett, a mely kedvezmény megboldogult *Andrássy Gyula* gróf ügybuzgósága folytán az 1867. XVI. t.-cikkben

s 'tied' miatt. A közös szent tulajdon, a mi édes mindnyájunké, a haza, az pusztult, veszett.

Es a szegény nép? Betölté sirásával a hazát. A mint *Oláh Miklós*, az ország primása írja — "... oly nyomorult állapotban, hogy gyász, jajveszékélés, könyök teszük édes mindenét."

Nagyságos *Serédy Gáspár*, akkoriban Fejérváros Magyarország kapitánya, *Ferdinánd* királynak belső bizalmas embere, tanácsosa, *börziánere*. A legnehezebb feladat t. i. *pénzt teremteni a Ferdinánd* zsoldos hadai számára és a közszükségletek fedezésére: ez volt *Serédy Gáspárnak* nem könnyű, de sőt napról-napra súlyosbodott feladata. A háladáos *Serédy* nem maradt pénzadós. Aból az elvből indulva ki, hogy a kinek hitele van, pénze is van — először is hitelt teremtett magának, azután kikaparta a szükséges pénzmagot, ha kellett még a föld alól is a maga, meg az ő királyi adósa, *Ferdinánd* számára.

Kezes irást és pecsétes levelet *Ferdinánd* király 1537. jan. 16-án adott *Serédy* urumnak "hűségességéért" miatt és hű szolgálataiért, a mely kezes irásban "királyi szavára" fogadta és ígérte, hogy *Gáspár* úrnak minden kárát "a mit akár saját, akár *neje*" vagyonában és jószágában szenvedett" teljesen helyre pótolja, a néhai *Széchy István* jószágát pedig, mely akkor a *Thurzó Elek*

* Tehát neje is volt! Mint sejteni lehet, az öreg *Serédy Gáspárt* *Alaghy Gáspár* uramhoz köthette e nemű ismerettség. Család-s keresztnévét az urasszonynak, *Gáspárnak*, mind máig történelmi kód takarja. D.

nyert megoldást és befejezést. — Ettől az időtől fogva kezdett kereskedelmünk és iparunk lassan-lassan fejlődni, mely fejlődést nagyszerűen mozdították elő az 1872. január 13-án Portugáliával, 1873. szept. 3. és 1892. aug. 9-én Norvégiával, 1884. február 18-án Franciaországgal, 1887. március 30-án Görögországgal, 1887. dec. 5-én Nagybritánia és összes gyarmataival, 1887. március 30-án Görögországgal, 1887. dec. 27-én Spanyolországgal, 1887. aug. 11-én Zanzibarral, 1887. március 14-én Dániával, 1890. augusztus 23-án Egyiptommal, 1891. dec. 6-án Németországgal, 1891. dec. 6-án Belgiummal és Olaszországgal, 1892. aug. 9-én Szerbiával megkötött *vámzövetségek*, melyek kölcsönösen biztosítják a kereskedelem, a hajózás és letelepedés szabadságát stb.

A megkötött vámzövetségeknek és a felállított szakipariskoláknak meg volt a kereskedelemre és iparra nézve a jótékony hatása. Egyéb nagyobb szabású gyárvállalat a másik után keletkezett s végre 1896-ban Magyarország bemutatthatta az egész világnak szépen fejlődő iparát az országos kiállításon, ugy anynyira, hogy az a kiállítás az egész külföldet bámulatra ragadta el s Magyarországnak a külföld előtt minden esetre nagy tekintélyt szerzett!

Nádasdi Trstyánszky Károly.

Sárkány Imre.

(1840. okt. 27.—1900. aug. 15.)

Ha a szél egy oly fiatal fát tép ki, mely még csak ezután volt gyümölcsöt hozandó, nem sajnálkozunk nagyon, mert ki tudja: beváltotta volna-e a hozzáfűzött reményeket; az sem érint bennünket nagyon fájdalmasan, ha egy vén elaggott fa dől ki; megilletődünk ugyan azon, hogy annyit használt, de másfelől meggondoljuk, hogy jövőre egy sem hozott volna gyümölcsöt. Sokkal fájdalmasabb, ha a vihar kertünknek egy oly fáját dönti ki, melynek már a multban is sok hasznát vettük; jövőben is sokat volt használandó.

Ily megrázó hatással volt ránk nézve *Sárkány Imre gálszécsi ev. ref. lelkész, f. zempléni egyházmegyei esperes váratlan és korai halála*. Tul az ifjúkor évein, de még jóval innen azon határponton, mely *Dávid király* szerint a 70, vagy 80 esztendő — érte a halál. Az életnek legszebb éveiben esett el, midőn annyi nemeset tett már, de még oly sok jót, üdvöset volt volna teendő.

Mert a kik ismerték, tudták ki volt ő, mennyit vesztettünk vele. Mint pap ritka hűségű, sohasem ingadozó, egyházát rajongásig szerető; mint esperes, — a vezér minden jó tulajdonságával bíró; mint családfő sokak mintaképe; nemes gondolkozású barát, igaz hazafi; a magyar eszme harcosa itt a felső vidéken; tiszta kezű és keblű, kátói jellemű ember, egyszerűval minden téren a hol működött példányképe igen sokaknak, különösen a jó és nemes érzésű embereknek.

Ilyen volt *Sárkány Imre!*
Máltán fáj hát a jóknak a szive mindazon jóért, a mi vele elveszett...
Sárkány Imre szül. 1840. okt. 27-én

kir. helytartó kezén volt, foglalóképpen reá legott át is szállította. Tudta e, nem tudta-e *Ferdinánd* király, annyi bizonyos, mint a körülmények megmutatták, hogy "farkasért vállalt kezességet" mert *Gáspár* ur a megmondhatója, hogy épp oly mértékben tette magát megvetetté honfitársai és gyűlölté bajtársai előtt, mint a mily mértékben kiszípolozta önhasznára és maga magának a király kegyességét.

Mint meginga hatatlan és rendithetetlen hive *Ferdinánd* királynak, (a hogy ő mondotta «sine vacillatione constans») *Serédy Gáspár* nem ösmert túrért, vagy megalkuvást azok irányában. kik a *Zápolya* pártjával kacérkodtak. Így pl. két alvezérelt is, *Ghechey* Mártont és *Lónyay* Gergelyt, mikor kitudodott róluk, hogy a *Janos* király malmára hajtották a vizet, minden teketória nélkül elkergette. Korának leggazdagabb és leg-hatalmasabb főúrát, az ingátag jellemű *Perényi Pétert* is kilődította a *Ferdinándisták* sorából, mikor látta, hogy nem árul velök egy gyékényen, Ez 1541-ben történt, *Ferdinánd* két közbenjárót is küldött — *Horváth Gáspárt* meg *Balassa Imrét* — hogy *Serédyt* meg *Perényit*, "buzgó egyetértésbe" hozzák egymással. Hanem *Gáspár*, Felső-Magyarországnak akkor már főkapitánya, engesztelhetetlen maradt s pedig, mint a következtetés megmutatta, csak azért, hogy a *Perényi* javakat u. m. *Sátoralja-Ujhely*, *Csörgő*, *S.-Patak*, *O.-Liszka*, *Tarcal*, *Bodrog-Keresztur*, *Vámos-Ujfalu*, *Rátka*, *Hernád-Németi*, *Zombor*, *Bekecs*, *Szada*, *Mád*, *Megyasszó* községeket, *Tokaj* várát és a várost — nem meg-

K.-Azarban. Átyja volt *Sárkány Sándor* ev. ref. lelkész, édes anyja *Steimling Anna*. Mindig örömmel és dicsékedéssel beszélt róla, hogy törzsökös, ároni papi családnak sarja, mely a reformáció óta fíról-fira vele már a hetedik izen, — mindig a ref. egyház szolgálatában állott. Meg is látszott és tündöklött rajta az igazi ref. papok jó és nemes vonása. Népiskoláit B.-Ujlakon a hol atyja *K.-Azar* után lelkészkedett, középiskolai tanulmányait és a teológiát a ref. híres sárospataki főiskolájában végezte, kezdettől végig kitűnt társai között élénk felfogásával, szelid erkölcesével, megnyerő vonásaival. — Ebben az időben az volt a szokás a ref. fő tanítézetekben, különösen e sárospatakiban, hogy a teológiát végzett ifjak, — ha kedvök volt hozzá, — egy-egy nagyobb egyházba mentek ki 3 éves rektorriára. — Jó szokás volt ez, magára az ifjura és az egyházra nézve is. Az ifju a jó jövedelmű egyház tanítói hivatalában pénzmagra tett szert; könnyebben mehetett neki a sanyaru káplán éveknek, de a mi fontosabb főképp a városokon alkalma volt megszerezni a társadalmi ügyességeket és alkalmatosságokat, a tanításban pedig gyakorlati ismereteket sajátíthatott el, a mi e későbbi papnak, mint az iskola felügyelőjének, csak hasznára válhatott.

Ő is követte ezt a szép szokást és a teol. elvégzése után Ungvárra ment. Ott működött 3 évig oly sikerrel, hogy, a mint elbocsátójában írva van, az egyházi könyvek között bocsátatta el kebeléből. Maga is sokszor emlitette előttem, meghitt bizalmas óráiban, mily sokat használt neki ungvári élete. — Egy minta-papnak és embernek, a nagyhirű *Makay Dániel* ungvári papnak, a kivel később rokoni viszonyba lépett, — az oldala mellett öregbítette bölcsességét, Ungvár pezsgő társadalmi életében szélesítette látó körét. Ungvárról visszament Sárospatakra, a hol letette a kápláni vizsgálatot, mindenből kitűnő eredménnyel. Most már kápláni állomásra lévén érdemes, az ujhelyi egyházban kapott alkalmazást. Mintha csak a kor is nagyobbra jelölte volna. Fejese mellé került, a fiatal lelkész mellé, a ki gyermekkorától hű barátja volt, de a kire az egyház már akkor ugy tekintett, mint jövendő oszlopára. Az a rövid év, a mit itt töltött, csak jó hatással volt a fiatal segédlelkészre, — de betegeskedő atyjának káplánra lévén szüksége, maga mellé hívta, s itt egy év lepergése után találta a tussai egyház bizalma: rendes pappá választott 1870-ben.

Most már családi fészket is rakhatott és 1871-ben el is hozta szive felét, egész életében nyereségét, hűségét támogatóját: *Makay Etelkát*, *Makay Dániel* leányát. Ungvár és Ujhely után egy félreeső kicsiny hely, itt rakta meg az ifju pár családi fészket. Egy félreeső hely, melyben züllésnek indult az egyházi élet, de jól mondja az apostol: „a szeretet épít.” Oh hányszor festette előttem a megboldogult, mint biztatták, segítették egymást, hogy a romokon virágzó életet teremtsenek. Nagy kincse a férfiak, t. olvasóm, az odaadó nemes keblű hitves, mert mi volna belőlünk, ha nem volna mellettünk, a ki izzadságunk homlokunkról szeliden le nem törölné, további küzdelmünkben nem támogatna. Jól mondja a költő: égbe emel a nő karja. Igen ennek volt eredménye, hogy néhány év alatt a tussai egyházi romok felett díszes papi lak és iskola emelkedett. A hű lelkész jutalmát sietett megadni egyházmegyéje is, midőn őt 1874-ben aljegyzőjévé választotta. — 1878-ben pedig Gál-

vetendő konc — elcsikarhassa, hogy azután a *Serédy*-féle kiskirályságba annak rendje és módja szerint bekebelezhesse.

Két dudás egy csárdában meg nem fér. *Serédy* és *Perényi* ilyen volt akkor *Zemplén* vármegyében. A két hatalmas főúr, a két éles kard, mely egy hüvelyben meg nem fér, szövetségeseik, "hópénzes" katonáik élén összecsapott. Egybeháborodva *O.-Liszka* fensikjain, a szőlőhegyek lábainál, vivtak a véres csetepatét. Azon kaptak össze, hogy egy rókáról két bőrt akartak nyüzni. A szőlő-tizedet követelték, sőt szedni is kezdték a "dikátorok" *Serédy* meg a *Perényi* részről is. Mind a ketten bírtokon kívül, vagy mint akkoriban mondták "az bitangon, az urahagyott jószággon marakodva."

Az 1546. évi októberi szüret alkalmával, mikor a lizskai összecsapás történt, a *Ferdinánd-jog* alapján *Perényi* már nem volt, *Serédy* még nem volt azoknak a tokaj-hegyaljai szőlőtizedeknek haszonélvezője. Az igénypórt tehát fegyverrel döntötték el. *Perényi* mellett s a *Zápolya-jog* alapján *Homonnay Ferenc*, — *Serédy* partján pedig ruszka *Dobó István* harcolt. Az ütközet heves és véres volt. A hadi szerencse *Serédynek* kedvezett. *Perényit* *Zemplénből* végképp kipuszkázta, s az 1528. szept. 25-iki sáros-pataki vereséget így fizetett *Serédy*, a ki nem maradt adósa senkinek.

Ez a lizskai diadal nyerte meg *Zemplén* vármegyét a Habsburg-dinásztának, melyet akkoriban a *Zápolya*-ház itten már-már kiszorítottal

Folytatás az I. mellékletben.

szécs bizalma fordult felé, midőn megüresedett állomására meghívta.

Itt működött mostanig, itt aratta egyházi és társadalmi téren mindazt a sok dicsőséget, mely nevéhez fűződik, míg őt is learatta a halál. Itteni lelkészkedése alatt emeltetett egy remek papi lakot, renováltatta a templomot. Itt érte az egyházmegye azon újabb bizalma, hogy a tanácsbíró székbe ültették, melyet sok esztendőig viselt; itt találta azon fényes kitüntetés, hogy a lelkészkar ez előtt két évvel megtette esperesének, itt viselte azon számos díszes állást melyet a polgárok — erejüket jutalmazandók — ráruháztak. Az állami iskolai gondnokságnak tagja, a kaszinónak alelnöke, — képviselőválasztási elnök, stb. volt haláláig. Szemefénye az egyháznak és a városnak!

E szem lecsukódott aug. 15-én este 11 órakor. Nem hittem volna, de senki se hitte volna, hogy így korán. Utóbbi időben, igaz, betegeskedett, de nem hittük volna, hogy az ő erős szervezete felette nem diadalmaskodnék, s a katasztrófa így közzel legyen. Sajnos! távollétem miatt nem voltam ott betegágya mellett, pedig szerettem volna jóakaromtól, hűséges társamtól utolsó bucsút venni, de ott virrasztott mellette egyik leghűbb barátja, Schwarz dr. gálszécsi orvos, sajnos az ő önfeláldozása, szakértelme sem győzhette le a kaszás ellenséget; nem üzhette el hitvesének, szeretteinek karja a kik ágya mellett álltak a hű családfőt siratva.

Egy sóhaj s itt hagyta a hozzá legközelebb állókat is: hitvesét, 2 férjnél levő és 2 hajadon leányát, két fiát, a kik közül egyik pozsonyi jogász, másik kultur-mérnök, ki a lesújtó hírt Párisban vette. Egy viruló családra borult gyászfátyol.

Temetése f. hó 18-án ment végbe óriási részvét mellett. (Külön leírása a hírek rovatában — szerk.)

A koporsó borítva volt a részvét jeleivel, a szebbnél szebb koszorúkkal. Koszorukat küldtek: „A f. zempléni ev. ref. egyházmegye lelkészkarja, szeretett esperesének; a f. zempléni ev. ref. egyházmegye tanítói kara szeretett esperesének, elnökének; a gálszécsi ev. ref. egyház szeretett lelkészének; a gálszécsi kaszinó, szeretett alelnökének; szeretett kedves Imrémnek Etelka; Feledhetlen testvérének, Erzsébet és Róza; feledhetlen apáknak, gyermekei; a jó nagyapának, a kis unokák; Kedves Imre bátyámnak, Erzsi; Igaz jó barátjának, Schwarz dr. és neje; Igaz barátjának, Elek Imre dr. és neje; Tisztelete jeléül: Molnár Béla; A jó szomszédnak a Fischer báró család; Kedves jó barátjának, a Kovács család; Kedves barátunk, Isten veled, az Oravec család; Spillenbergs József és családja; Isten veled: Malcher Béla és neje; A bacskói erdő, utolsó üdvözlése: Nejedli és neje. (A bacskói erdő virágaiból és leveleiből összefűzött szép koszorú.) A szorongásig megtöltött templomban a halotti beszédet Fejes István s.-a.-új helyi lelkész tb. esperes mondotta, az elhunytak kebelbarátja, könyvezésig meghatván a közönséget remek beszédjével.

Ugyanakkor a templom előtti térségen Hutka József bánóci lelkész, egyházmegyei

fenyegetett. De más tekintetből sem maradt háttal Zemplén közállapotainak kialakulására a lizskai csata. Serédy győzedelme Perényi fölött jelentette a katolikus hitágazatok felülkerekedését is a protestáns hitelvek kerékvágásában.

Ferdinánd — kiről feljegyezte a történelem, hogy Magyarországon ördögöt ördöggel kergetett — örömmel értesült, hogy a győzelem az ő hívei részén maradt. 1546. nov. 1-én Prágából küldött levelében értesítette is Serédyt, hogy a felső vármegyék közönségének keményen megparancsolta, hogy ezután sem tettel, sem tanácssal, sem titokban, sem nyíltan ne bátorodjanak segítségére lenni Perényinek, vagy a Homonnayaknak, hanem mindenkor és mindenben a Serédy Gáspár kezére járjanak. „Másképp, királyi nehezteletünk terhe alatt, nem cselekedvén.“

Serédy Gáspárt, a kétségtelenül nem csak ügyes, de szerencsés hadvezért, a lizskai véres csata-paté Zemplén vármegyének leggazdagabb és leghatalmasabb kényurává tette. Királyi dúsadományokként hullott ölébe — a fentebb elősorolt birtokokon kívül — E. Horváti, Lazony, Szerencs, Szomotor, Mihályi és Szegi, egytől-egyig Perényi-féle birtoktest; nemkülönben a kövesdi kastély és tartozékai (a Szerdahelyi László birtokai) Pálfölde, Páczin, Karcsa, Ráska és Gátly községek; Tállya „szétrombolt várát“ már előbb (1539 ben) birtokába adta a jászói konvent királyi kiküldöttje „kárpótlásul a szenvedett károktért“ a mik Serédyt Kassán érték, mikor 1536. dec. 4. az ő távolléte alatt az áruó Lónyay Gergely Csécsey Lénárd tállyai kapitánynak Kassát feladta. Serédy avval állott boszút három év

főjegyző, az idegen nyelvűeknek tót beszédet tartott, szépen jellemezvén az elhunytat.

Legyen emlékezete áldott!

Péter Mihály.

Fürdői levél.

Szirtalja, aug. hó.

Ha bekövetkezik a nyár évadja és melegen süt a nap, úgy hogy az ember azt mondja magáról, nagy szóval szólna, hogy zsirfolttá olvad vagy megaszalodik, ki milyen terjedelmel rendelkezik testében: akkor jobb világot keres az ember és a hol megtalálja, azt mondják közönségesen, hogy fürdőzik. Ily divatos címet hord e rövid ismertetés is, pedig nem egészen felel meg annak, mert az általánosan ismert fürdőzést senki se keresse itt, hanem inkább az üdülést, a pihenést, a nyugalmat, a melyre egy év nehéz munkája után joggal számíthat az, a ki teste fogyatkozását érzi: nyaralás annak a neve, a mikor az ember a jó levegő és a csend élvezete mellett újja alakul.

De hol is van ez az áldott hely? Zemplén vármegye éjszakai részén levő Homonna község lakói jól ismerik, mert közelükben van az a szép völgy, a mely alkotásánál fogva nyári tartózkodásra alkalmas. Andrassy Géza gróf terjedelmes erdeinek egy részében van az a hely, a mely nemcsak az üdülő, hanem a szórakozó és mulató közönség igényeit is kielégíti. A völgy éjszakai-déli irányú, a melyet nyugatról egy meredek hegyoldal övez, gyönyörű tölgy- és bükk-erdő van rajta; ennek aljában a közönség rendelkezése alá eső épületek vannak: a táncsterem, a fürdő, a kocsma és a vadász-ház, a mely utóbbit néha kiadják nyaralóknak, ez alkalommal is két rokon család élvezi a nyár itteni édes örömeit. Terjedelmes rét, alkalmas sétahelyek, tekepálya, jó patakviz azok a helyek, a melyeket a nyaraló közönség szórakozásul szokott felhasználni. Nem a divatos cifraság adja az itteni trükközés kellemét, hanem a természetnek műve, a mely patakat, sziklát, hegyet, völgyet, sik földet a rajtuk levő nagy változatossággal oly gyönyörű képben hozott össze, hogy a szem folyton talál új és új mozzanatot a gyönyörködtetésére.

A „Szirtalja“ csendjét nem zavarja az itt járó kevés ember, ez inkább jó hatással van; legalább nem éri az ember magát elhagyottnak; a néha, de leginkább vasárnap nyilatkozó zajosságot kellemesen fogadja a magánossághoz szokni kezdő nyaraló. A szelid nyugalmat mintegy fölébreszti a távoli gulyák kolompjának hangja, a melyet csakhamar keresni akar a nyaraló, de nem látja, mert a haraszt eltakarja a gulyát. Az erdő csendje oly megható, hogy az embert áhítat fogja el, de ez alatt ne értsük a némaságot, mert a falevelek mozgásának halk zenéje folyton tudatja velünk, hogy élet van itt; a madárdal elhangzott már, de van más szépség, pl. oly pompás látvány az, a midőn verőfényes napon a napsugarak behatolnak ugyan az erdő lombjai között, de csak itt-ott érik a talajt ama gátló haraszt miatt. E jelenség a természet egy nagy törvényét igazolja: a magasan

multán, hogy Tállya várát elfoglalta és szétrombolta.

A beszercebányai országgyűlésen (1542/43) az egyesülés az összebékülés szelleme lengte át a Ferdinánd-párti 36 vármegye rendjeinek szívére. Egyéb üdvös határozatok között kimondották azt is, hogy „a Lajos király halála óta idegen kezekre jutott jószágok előbbeni birtokosaiknak, még a más pártom levőknek is, adassanak vissza...“ Mintha csak egyenesen Serédy Gáspár ellen hozták volna ezt határozatot, mert hiszen ő „majdnem minden birtokát zsákmányolás, erőszakoskodás útján szerezte.“ Ferdinánd azonban, Serédy alázatos folyamódásait véve, újra meg újra parancsokat küldött a tehetetlen bíróságokhoz, eltiltván őket a beszercebányai határozat végrehajtásától, következőképp az igazság kiszolgáltatásától Serédy ellenében, okul adván, hogy „erényében annyiszor tanusított hűségé miatt különös kegyelemmel viseltetik“ az ő kedvelt híve, Serédy iránt. Ezt a rendkívül kegyes királyi parancsot Prágában Serédynek egy épp oly hűségese, mint ügyes közbenjáró embere udvarolta ki. Gávyait volt a neve, kit a királyi kancellára kétszer is megintett, hogy Serédy uram ökegyelme még „borravalóval tartozik a kancellistáknak.“

Hogy Serédy megadta-e a királyi kancellár iródeákjainak azt a kétszer is felemlegetett borravalót, nem tudjuk; de az bizonyos, hogy Serédy tartotta abrak pénzzel a királyi zsoldos hadait, nem feledkezvén meg a német generálisok lovairól sem, a miről máig is tanuskodnak Spiller Balázs „hadfizető uram“nak nyalábszámra menő „nyugatolólevel“-ei. Bizonyos az is, hogy Serédy Gáspár

és a legszebb helyen levő levelek viharnak, szélnek, fagnak, egy szóval veszélynek vannak kitéve, de kilátásuk és gyönyörűségük több, mint az alatt levő ágak leveleinek és a bokroknak, a melyek a biztosság édes nyugalma tudatában kevesebbel is megelégszenek; így vannak az emberek is, a kik közt becsüljük meg és támogatjuk azokat, a kik egy tisztességes és nehéz ügy éjén több előnyt, nagyobb hatáskört kell, hogy élvezzenek azoknál, a kiknek munkája amazokéhoz képest pihenés.

De elég e cseppnyi filozofálásból, mert különben azt hinnék a t. olvasók, hogy egy vakációzó tanár unalmából firkál: pedig úgy van, az ő bűne a levél.

Igazán áldás Homonnára nézve, hogy ily kiránduló helye van; az uradalom az újabb időben kiváló gondot fordít arra, hogy a város közönségének igényeit kielégítse; gondozó kézre vall itt minden, látszik, hogy érzék van a renchez. Ehhez járul még, hogy az üdülést hatékonyan támogatja az a tiszta hegyi nedv, a mely a kocsma pincejéből kerül elő jó bor képében, pedig az ritkaság most, a midőn a nyereszkeskedés vágya lép mindenütt előtérbe mások érdekeinek mellözésével.

De mi itt a kellemes, a mi vonzza az embert? Bizonyára elég érdekes a szép és változatos tájké, a melyről már oly szívesen emlékeztem meg; a hegyoldalon levő tiszta vízi forrás is egy kiránduló hely; e kedves hegyiforrás üdítő nedve édesen enyhíti a szomjúságot, de ez egyszerű természeti jelenség egy nagyszerűséget tár a gondolkozó fölé; ime ez a kis forrás szolgáltat egy cseppet ahhoz a nagy vízhez, a melynek tenger a neve. Mily nagyszerű példája ez annak, hogy a kicsi és megbecsülni való, akármi téren is szolgálja az általános jót, mert a kicsiből lesz a nagy, a nagyból a végtelen, mi emberek is a haladást támogatjuk azzal, ha csak parányi módon is járulunk a közjó előmozdításához. A völgy pataka gyors fordulatokban tör elő a kőtörmelék között, nem okoz nagy zajt, de oly kedves a csevegése, mint egy kis gyermeké, azért vonzó, kellemes. A parton elmereng az ember, elfoglalja a gondolata, de végre is annyit beszél e kis esermely, hogy az ember újra és újra elnézi, gyönyörködik benne; egy kiváló szórakozást is nyújt: a rákászat, a mely sok sportkedvelőnek édes foglalkozása.

A sok kicsi oly kedves összhangot teremt itt, hogy a hely nyaralónak nagyon alkalmas, különösen azokra nézve, a kik rettegnek a melegtől; délután 4 órakor teljes árnyék van a völgyben, tehát a levegő hűs, árnyékban egész nap a legforróbb napon sincs meleg. Sajnos, hogy e vidék még nem jutott oda, hogy a természet szépségeinek felhasználását egészségügyi alapokra fektetve, anyagi hasznot meritene belőle. Nem kell minden üdülőnek a Tátra vidékét és egyéb ismert helyeket bejárnia, a szerényebb igény itt is pompás kielégítést talál. Hazai rendezetlen állapotunk mellett ez is egy ama felhasználatlan kincsből, a minő sok van elrejtve; a külföld ugyancsak kihasználja ama előnyöket, a melyeket mi kiaknázatlanul engedünk elveszni. Ne menjünk nagyon messzire, csak a monarkia osztrák részébe, a hol sok száz nyaraló és üdülő honfitársunk békésen költi el a pénzét; a tiroli hegyek közt a kis falvakban

fizetett, mint a köles; az is egészen kétségtelen, hogy minden összehámozkodásnál nem ő, hanem Ferdinánd maradt tartozásban, pl. 1541-ben is a király, midőn adósságát letéve Debreczen városát 10,000 (mondd: tizezer!) ftban „vallotta át“ Serédynek.

Mikor Serédy 1550 ben végrendekezett, birtokai, a melyek Zempéntől kilenc vármegyén keresztül Morvaországig nyúltak, csakugyan beillettek egy kiskirályságnak.

Királyság is volt az — mint akkor mondták: „Seredina Tellus.“ És Serédy Gáspár azon a tellus-on teljesebb hatalommal bíró kényur volt, mint maga a király!

Egy jellemrajzírója azt mondja róla, hogy „Serédy a magyar Montecuccoli.“ A mondás nagyon találó. Az egyiknek is, a másiknak is pénz volt az istene.

Mikor magtalanul elhunyt, s 1550. márc. 1-én Pozsony-Szent Györgyön eltemették, a Serédy-családnak szerencsecsillaga még emelkedőben volt. György, Benedek, János és a többi Serédy „beszerkesztették“ magukat az ország bárói sorába. Nevezetes, sőt egyikük másikuk első rendű szerepkört töltött be később a király udvarában.

De hová lett és hol van ma Zemplénben az a Serédy-királyság?

Elolvadt. Eből gyűlt szerzemény volt — ebből is vészett el.

Nincs szaporája a bitangnak!

Dongó Gy. Géza.

sok ember van nyáron; a kis falusi házakban majdnem mindenütt feltalálható az a rendszer, hogy a tulajdonos maga egy egyszerű szobában húzza meg magát családjával, ellenben a kényelmesebbet kiadja nyaralóknak, a felesége pedig élelemmel látja el a lakókat, de nem nyuzza őket, hanem illő áron ad mindent, hogy nyaralókat ne riassza el drága árakkal, hanem inkább vonzza mérsékelttel. Így él józanul ama nép, a melynek azok a kopár sziklák nem baját, hanem szérenséjét teszik. Azok és általában a gyönyörű helyek a jó ellátással egyetemben vonzzák oda a nagy közönséget. Így van ez mindenütt a művelt nyugaton. Nagy szérenségnél volna, ha nálunk is követnék ama szép példákat!

Addig is, míg a „Szirtalja“ mint nyaralóhely megkapja azt a méltó helyet, a melyet megérdemel, örömmel tapasztaljuk, hogy mindenki, a ki ezt a helyet látta, pompásnak nevezi.

Viruljon a Szirtalja!

Tanár.

Egyházmegyei közgyűlés.

(af.) A felső-zepléni ev. ref. egyházmegyei rendes öszi közgyűlést f. hó 23-án a miglési egyszobában tartotta meg Hajzer Endre hardiesai lelkész, mint rangidősb papi tanácsbíró s helyettes esperes és Bernáth Elemér egyházmegyei gondnok elnöke mellett. Az egyházmegyei képviselők csaknem mind megjelentek. A teljes számban megjelent papi tanácsbírói karon kívül világi férfaink közül ott voltak: Dókus Gyula, Dókus Ernő, Lónyay Gábor gróf világi tanácsbírók. Dókus László világi főjegyző és Bernáth Aladár világi aljegyző s több egyházi képviselő és tanító. A gyűlés istentisztelettel kezdődött, a midőn is Tomory Pál m.-iszépi lelkész mondott magas szárnyalású imát.

A gyűlést Bernáth Elemér gondnok megnyitván, mindenekelőtt kegyeletes szavakkal emlékezett meg az e hó 15-én elhunyt Sárkány Imre esperesről s indítványozta: 1-ször hogy Sárkány Imre érdemei jegyzőkönyvébe igattassanak, 2-szor: a gyászoló családnak részvétét fejezze ki az egyházmegye közönsége, 3-szor: Fejes István temetési beszéde, melyet az elhunyt esperes felett a templomban mondott el, részint mint remek szóbeli mű, részint mert az elhunytat híven jellemzi, tehát mint emlékbeszéd is, valamint Péter Mihály szép siri beszéde is jegyzőkönyvébe igattassék. Mindhárom indítvány elfogadtatott. Kun Bertalan püspök urnak írásban kifejezett részvéte szinte jegyzőkönyvébe igattatott. A rendes esperes választásáig az esperesi teendők további végzésével Hajzer Endre helyettes esperes bízott meg. Az esperesi hivatalra a szavazatok december 11-ig adandók be. Ha abszolút többséget senki sem nyer, az új szavazatok a jövő évi március hó 11-ig adandók be a h. espereshez. E célra kiküldött szavazatszedő bizottság tagjaiul megválasztottak: Fejes István tb. esperes, Dókus Gyula világi tanácsbíró s jegyzőül: Bernáth Aladár világi aljegyző.

Az egyházi számadásoknak — a zsinati törvények értelmében is — az egyházmegyei számvéviszék által leendő megvizsgálására vonatkozó szabályrendelet készítésével megbízott küldöttség elnöke, Dókus Ernő, úgy is, mint a számvéviszék elnöke, a küldöttség munkáját a gyűlésre bemutatta. A nagyszabású s indoklásával együtt iverek terjedő munkáját, mely hivatalos lesz új korszakot teremteni egyházi közgazgatásunkban s ez által anyaszentegyházunk felvirágztatásában, általános lelkesedéssel fogadta az egyházmegyei közgyűlés s a lelkészi és tanítói kar főképp azon intézkedését, mely megszüntetni akarja azon még mai napig is sok helyütt érvényben levő törvénytelen szokást és gyakorlatot, hogy a pap és a tanító a hívektől közvetlenül szedik be fizetésüket, a mi sok kellemetlen surlódásra és az egyházi behivatalnokok tekintélyének esorbitására vezet. E helyütt is tehát elismeréssel és mély hállával emlékezünk meg mélt. Dókus Ernő urról, a bizottság elnökéről, kinek orozslánrése van e szabályrendelet alkotásában, ki a papi s tanító kar iránt való nemes jóindulatának s fenkölt gondolkodásának ez alkalommal is fényes jelét adta. Az egyházmegyei gyűlés e szabályrendeletet változatlanul elfogadta, tárgyalás és a többi egyházmegyékre való elfogadás végett a főtiszteletű egyházkerületi gyűlésre felterjeszteni rendelte.

Örömmel és köszönettel szerzett tudomást az egyházmegye arról, hogy Stépán Gábor, e jó tettekben kifogyhatatlan ur és nemes szívé neje Stépán Amália urnő, a málcai ev. ref. iskola javára ez iskola tőzsomszédságában iskolaépítési célra 2000 koronás belhelyet adományoztak. Mindkettőjüknek hálas köszönését fejezte ki a közgyűlés.

A tanítói állomások feletti intézkedések nem kis jelentőségű tárgyát képezték a közgyűlésnek; e szerint: Rác Endre bánócei tanító és Dezső Julia abarai tanítónő az esküt letették. Ifj. Berecz

Károly N.-Ráskára, Illés János Tussára, Sallai Simon Lasztócra választatván meg tanítóknak, beerősítették. N.-Báriban ifj. Sztankovics Lajos ideiglenesen, Kis-Azarban pedig Péter Mihály lelkész bízott meg a tanítói teendőkkel. Fábrián István abarai tanító Szatmár-vármegyébe Szinyér-Váraljára választatván meg tanítóknak, helye pályázat útján fog betölteni. Lasztomérban szeptember 9-én templomszentelés lesz, ez ünnepélyre az egyházmegye közönsége meghívott. Cselej is templomot fog szentelni, e jelentős örvendetes tudomásul vétetett.

Dudás Lajos kaszui lelkész betegsége miatt a lelkészi teendők ellátásával Hajzer Endre hardiesai lelkész bízott meg, kinek ezért 200 korona tiszteletdíjat szavazott meg az egyházmegye.

Fontos tárgyai voltak még közgyűlésünknek a következők: a szőlőskői egyház rendezetlen anyagi viszonyai rendbehozatalára a Szendy-Kenessey alaphól 400 korona utaltatván ki, tudomásul vétetett; s ezenkívül 4 éven át 100—100 korona segédelmet fog kapni az egyház az egyházmegye részére kiutalandó államségélyekből, s hogy a rekonstruált egyházi szülő jövedelme az adósság törlesztésére fordítassék, e feletti felügyelettel, Dókus Gyula tanácsbíró bízott meg.

Miglészre ez év április hó 22-én Kálniczky János ungi egyházmegyei revisei lelkész választott meg, azért folyamodott egyházmegyéhez hogy állását 1901. apr. 24-én foglalhassa el, mert Ungból elbocsátást nem kapott. E felett szavazás döntött. Egyik rész ugyanis a választás megsemmisítését kérte, mert e kérelmet törvénytelennek tartotta; a másik rész a választás érvényét kívánta, mert esperesi elbocsátást nem nyert Kálniczky, ezért kérelme indokolt. 12 szóval 11 ellen Kálniczky kérelme megedatott.

A ladmáci egyházban több éven át az egyházi pénztárból fizetettvén a hívek helyett a papi és tanítói fizetés, e törvénytelen gyakorlat megszüntetése végett az egyházba kiküldött küldöttség jelentette, hogy az ügy rendes törvényes mederbe tereltetett, a mi örvendetes tudomásul vétetett.

Az egyházmegyei közgyűlésre képviselőkül kiküldettek az elnökség mellett: Ujj István, Kádár János papi, Lónyay Gábor gróf és Dókus Ernő világi tanácsbírók; Hutka József papi és Dókus László világi főjegyzők. Póttagokul, Kozma Antal papi és Mándy István világi tanácsbírók.

Az említett ügyeken kívül még számos, összesen 81 tárgysorozati ügyet intézett el a gyűlés rövid egy nap alatt, a mi a gyűlés bölcsességén kívül főképp kitünő világi elnöki érdemeül róható fel. Este felé a közgazgatási bírósági ügyek intézettek el. Délben a gyűlés közönségének nagy száma miatt két helyen volt ebéd, a paplakon és Besseney István főgondnoknál, ahol mintegy 40-en voltunk uri szíveséssel ellátott — vendégei a házi urnak és szeretett nővéreinek. Ez ebédén is, miként már szokás — pohárköszöntőkben sem volt hiány. Hutka József papi főjegyző, megemlékezvén elhunyt esperesünk érdemeiről is, az egyházmegye gondnokát, a papi és világi tanácsbírói kart éllette. Bernáth Elemér gondnok az egyetértésért és összetartásért emelt aldomáspohárt. Fejes István tb. esperes Besenyey Istvánt és Stépán Gábort ev. ref. egyházunknak ezt a két oszlopfőfiát köszöntötte fel.

Vármegyei ügyek.

István-napján a vármegye tisztikarát, segéd- és kezelő személyzetét Dókus Gyula cs. és kir. kamarás főjegyző vezette Molnár István szeretett főispánunk el, hogy névünnepek reggelén tanuságot valjon előtte újból a csüggedetlen tiszteletről és ragaszkodásról. A főjegyző gyönyörű üdvözlétre meghatótsággal mondott köszönetet a főispán s biztozította a tisztelgőket irántok való érzelmeinek változatlan-ságáról. A többieknek, küldöttségeknek és magánosoknak, tisztelgése következett ezután s eltartott a dél órájáig.

Matolai Etele alispán tüdőgyulladásban megbetegedett s már egy hete, hogy fekvő beteg, de, hál' istennek, mint értesülünk, állapot javult s nem sokára fel is kelhet, a hivataltól azonban még jó ideig távol kell magát tartania.

Hivatalok vizsgálata. Főispánunk e héten megkezdte a járások vizsgálatát s ellenőrzését kiterjesztette a közutakra, ezekkel kapcsolatban a felső zepléni inséges közmunkákra is. Öméltósága e héten a homonnai, és a szinnai járások székhelyein járt titkára kíséretében és végezte be a hivatalok vizsgálatát, a jövő héten folytatja a központban s talán még a Bodrogközön, hol, a mint hírlík, egy-két körjegyzőség székhelyére is ellátogat.

Halálozás. Sáros vármegye tisztikara fájdalomtól megilletődött szívvel jelenti, hogy *Krayzell Aurél* dr. kir. tanácsos, a Ferenc-József rend lovagja, ny. tisztí főorvos aug. 17-én, életének 68-ik évében, elhunyt. Mint honvéd végig küzdötte a szabadság harcát. Ny. b.

A közigazgatási tanfolyam. A közigazgatási tanfolyamok életbeléptetése tárgyában kibocsátott belügyministeri körrendelet tartalmazza a főgimnázium vagy főreáliskola nyolc osztályával egyenrangú más középfokú iskoláknak és megfelelő katonai tanintézeteknek jegyzékét. Az egyenrangú iskolák között a vármegyének területén lévő homonnai felsőkereskedelmi iskola is szerepel.

Sörárpavásár. Mint már közöltük is: az idei miskolci országos sörárpavásár f. hó 28-án (huszonnyolcadikán) fog megtartatni. Ebben az évben ez lesz az egyedüli országos jellegű sörárpavásár.

Versenyárgyalás. Az abauj-torna vármegyei kir. államépítészeti hivatal lapunk útján is tudatja, hogy a zsadányi kir. járásbírósnál levő félreeső helyek átalakítása dolgában versenyárgyalás lesz aug. 29-én d. e. 10 órakor. Költséglőirányzat 1575 korona.

Vásári hirdetmények. Kereskedelemügyi kir. minister megengedte, hogy az Ungvármegye területéhez tartozó *Nagy-Kapos* községben a f. évi szeptember hó 3-ára eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi szeptember hó 17-én (tizenhetedikén), — az Abauj-Torna vármegye területéhez tartozó *Felső-Vadász* községben pedig a folyó évi október 26-ára eső országos vásár ebben az évben kivételesen október 23-án (huszonharmadikán) tartassanak meg.

Hírek a nagyvilágból.

A kínai háboru bevezetése véget ért. Az európai szövetséges csapatok f. hó 14-én bevonultak Pekingbe, a kínaiak szent és sérthetetlen császárvárosába és a nagykövetségeket, hol vagy 5—600 ember hónapokon át esodálatos hőstességgel védelmezte magát a kínai csőcselék ostroma ellen, kiszabadították. Az anyaország és *Kvang-Szű* császár Pekingből nyugati irányba elmenekültek. A japáni lovasság üldözi őket. A kínai császári hadsereg a „szent város részbe“ huzódott vissza, hol utolsó esepv véréig fogja védelmezni a császári palotákat. (Az amerikai hadsereg már onnan is kiszórta őket. *Szerk.*) A szövetséges csapatok közül az oroszok voltak az elsők, kik *Peking* keleti kapuját légbe röpitették és zászlajukat a város falára tűzték. A német csapatok hősiek magatartása esodálatot keltett. *Peking*ben most teljes felfordultság van és nincs kormány, a melylyel tárgyalni lehessen a további teendők iránt.

Walderee gróf tábornagy, a *Peking*ben harcoló európai szövetséges hadak fővezére, táborkarával elindult a nápolyi vizekről *Peking* felé. A fővezér szept. hó 20-ika körül érkezik *Kinába*.

Déláfrrikából jelentik a haretérről, hogy 4000 főnyi angol gyalogos sereg *De Wett* búr tábornok fogságába esett.

Hírek az országból.

Öfelsége a király, mélyen meghatva a hűség, ragaszkodás, szeretet nyilvánulásaitól, a mikkel a magyar korona országainak összes lakossága nevében, az ország székes fővárosa, a vármegyei és városi törvényhatóságok hódoló felirataikban f. hó 18-án, a király születésének hetvenedik évfordulóján, elhalmozták, Magyarország főministeréhez, *Szell* Kálmánhoz intézett királyi levelében legbensőbb és legmelegebb köszönetét fejezte ki. A király köszönetét Zeplén vármegyébe is meghozott levelet, mai számunk viszi meg vármegyéinknek mind a négyszázötvenegy községébe, a hol intézkedtek már a járások atyái, hogy a király köszönetét a községek bírái, úgy a mint felséges király urunk parancsolta, eljuttassák a községnek még a legszegényebb kunyhójába is! A kunyhóktól a palotákig zengjen a kiáltás: *Éljen a király!*

Erzsébet királynénk siemlékét, melyet a magyar nők kegyelete emeltetett a bécsi kapucinus atyák sirloltjában, *Vaszary* Kolos biboros hereceprimás tegnap szentelte föl.

Folytatás a II. mellékleten.

Nagy-Váradon is nagyobb egyházi ünneppel ülték meg f. hó 15-én a katolieizmus 900 éves fordulóját és a király 70-ik születésnapját. A királyi családot József főherceg képviselte a jubiláris ünnepségen.

A király kegyelme. Ófelsége aug. 18-án, születésnapján, 56 elítélt bűnösnek adott kegyelmet.

Muzaffer Eddin perzsa sah Budapestre jön s a király vendége lesz a budavári palotában. A kormány nagy fényvel készül fogadni a keleti uralkodót.

Egyiptom alkirálya, Abbász pasa, két napig időzött Budapesten.

A Margit-szigeti hid ünnepies fölavatása Bpsten f. hó 19-én ment végbe.

A király 70-ik születésnapja.

Ófelsége a király születésének 70-ik évfordulóját S.-A.-Ujhely város közönsége ez idén a szokottnál nagyobb fényvel és pompával ünnepelte meg. Az ünnep előestéjén fényes kivilágítást rögtönöztek: a házak ablakaiból ez r meg ezernyi gyertya fénye tette káprázatosá az utcákat s azokon a föl- és aláhullámzó sokaságot, a kik őszinte lelkesedéssel gyönyörködtek a rendkívüli alkalomban. Nemzeti zászlódszt öltöttek nemcsak a templomok és középületek, hanem a főbb utcákon a magánházak is csaknem kivétel nélkül. Másnap reggel 6 órakor mozsárlövés és a vasúti gyári zenekar hangja, ébresztették föl a város lakosságát, hirdetvén a nap jelentőségét. D. e. 9 órakor a róm. kat. templomban fényes istentisztelet volt, melyen a misét három pappal ft. *Katinszky Géza* mondotta. A misén, *Molnár István* főispán vezetésével, a ki honvédrnagyi díszgyeházában volt, megjelentek az összes törvényhatósági, állami és városi tisztviselők, közülök többen díszmagyarban. A honvédség s az állomás tisztikara *Benárd Jenő* őrnagy zászlóaljparancsnok vezetésével vettek részt a nagymisén. A templom előtt *Szepessy Kálmán* százados vezénylete alatt díszszázad volt föllállítva, mely a mise alatt sikerült öröm-lövészeket tett. Ugyanitt állott föl az önkéntes és gyári tűzoltóságok alakult tűzoltószázad is zenekarával, *Schön Miksa* főparancsnok helyettes parancsnoksága alatt. Mise után a honvédség és tűzoltóság a vármegye székháza előtt, hol a főispán a tisztviselőkkel s a tisztikar csoportosultak, díszelvonulást tartott.

A s.-a.-ujhelyi „statusquo“ izr. anyahitközség is méltó módon adott kifejezést a király iránt érzett tiszteletének. Reggeli 10 órakor ünnepi díszben *Zinner Henrik* előjáró vezetése mellett megjelent az egész választmány, a nagy közönség zsufolásig töltötte meg a nemzeti lobogókkal díszített szép templomot. *Eibuschütz Izsák* főkántor előadta a XXI. zsoltárt, *Weisz Kálmán* főrabbi pedig magas szárnyalású imát mondott, áldást kérve a királyra és hazára. Végzetül a kórus a magyar Himnuszt énekelte el.

Varánón — írja levelezőnk — Ófelsége a király 70-ik születésnapját aug. 18-án a helyi és vidéki intelligencia és a polgárság részvételével fényesen ülték meg; 17-én este a kivilágított városban tüzene volt. A köz- és magánépületek fellebögőzve hirdették az örömet. Az évforduló napján a r. k. templomban ft. *Sütz Nándor* dr. espereslelkész hármasszisztenciával mondta a hálaadó istentiszteletet. A kóruson magyar gyermekkar volt, az offertorium alatt kedves gyermek-duettel. D. u. 1 órakor a „Korona“ nagytermébsn népes banket volt, hol a h. főszolgabíró *Diószeghy* távollétében és felkéréséből *Antalóczy Antal* kir. járásbíró mondott lendülettel felköszöntőt Ófelségére, mit állva hallgatótt meg a résztvevő közönség.

Gálszécsről írja levelezőnk: A király 70. születésnapját Gálszécs közönsége is igen szépen ünnepelte meg. Nemesak a középületek, hanem a magánházak is mind föl voltak lobogózva. Délelőtt 9 órakor ünnepies hálaadó istentisztelet volt a római és gör. kat. templomokban. Az előbbin megjelentek az összes hatóságok, testületek, tanítóság, csendőrség, intézetek és számos magán egyén. — A zászlódszt aug. 20-ikára, Szt. István-napra is megmaradt (csak izr. polgártársaink egy része vonta be a zászlót!) mert ezen a nemzeti ünnepen szép és lélekemelő ünnepség folyt le városunkban. Ugyanis a gálszécsi gk. esperességhez tartozó összes lelkészek, kántortanítók és a hívek — a lelkészeknek a püspököktől jóváhagyott határozatuk értelmében — itt a g. k. templomban együttesen ünnepelték meg a magyar királyságnak 900. évfordulóját. Tömérdek nép jelent meg itt ez alkalomból leginkább egyházi zászlók alatt. *Malcher Béla* bacsói és *Maltrószky János* zebegnyei lelkészek egyházi ornátusban maguk vezették hi-

veiket egészen Gálszécsre. — Maga a templomi ünnep következőképp folyt le: Reggel 6 órakor „utrenye“ volt, melyet *Ihnátkó* Emil helybeli gk. lelkész végzett. Azután több kis mise és 10 órakor nagymise volt, melyet *Malcher B.* bacsói és *Szabó* bászokai lelkészek segédlete mellett *Hegedüs* Agoston saacsuri lelkész és ker. esperes celebrált. A szent beszédet *Pajkossy* sztankózi lelkész tartotta. Mise után „miroválás“ (szentelt olajjal való megkenés) majd pedig hét lelkészszel ünnepi körmenet volt a rk. templomba és vissza, mely után a hívek zászlók alatt szent szolozsmákat énekelve, a hogy jöttek, szép rendben haza vonultak. A hívek nagy része — mintegy 2000 — meggyönt és áldozott. És mindez, bár nemcsak a templom környéke, hanem még az utca is tömve volt néppel s bár semminemű rendőri szolgálat nem volt igénybe véve, minden rendezettség nélkül a legszebben ment végbe. Az egyházi ünnepségek csak d. u. 1 órakor szakadt vége, mely után a lelkészek *Ihnátkó* Emil lelkész, a kántortanítók pedig *Maximovics* János kántortanító vendégszerető házaiknál találtak terített asztalokra.

A homonnai izr templomban is igaz hazafias érzéssel ünnepelték meg a szombati istentiszteleten a király születése napját, *Salzer* főrabbi sikerült alkalmi beszédében fejtegetvén, hogy e nap minden jó hazafit kivétel nélkül egyesít a honfiumi szeretetben és hódolatban a „legjobb“ uralkodó fölket személye iránt, Isten áldását kérte a királyra. Ezután *Eisenberg K.* kántor mindenkit mélyen megható érzéssel énekelte alkalmi zsoltárokat és mondta el az „Ima a királyért“ című imát.

Különbélek.

Szent-István-napja. Első dísz királyunk névünnepét, melyet a törvényhozás nemzeti ünnepé avatott e hó 20-án Ujhelyben a szokott pompával ünnepelték meg. A nagy nap fényét és mozgalmát csak emeli az, hogy a róm. kat. templomban e napon bucsut szoktak tartani, melyre a közel vidékről is, megszentelt zászlókkal, ezivel sereglik össze a katolikus nép. A középületek és a magánházak épp úgy voltak fellebögőzve, mint a király nevenapján. A róm. kat. templomban az ünnepi istentiszteletet ez uttal ft. *Tóth Pál* piarista lelki atya mondotta. A templom hajóját zsufolásig megtöltötte az ünneplő közönség, közöttük az első padsorokban *Molnár István* főispánnal a vármegyei, városi és állami tisztviselők s *Benárd Jenő* őrnagygal a tisztikar. A templom előtti téren díszszázad volt a mise alatt föllállítva. A Széchenyi-tér, mely a templom köze lében mézesbábos sátrakkal és gyümölcs garadakkal volt tarkítva, a késő délutáni órákig nyüzsgött az ünneplő beöltözött sokaságtól egészen a délutáni órákig, mikorára a falusi bususok már haza mentek s a városi közönség is, vége lévén a bucsunak, haza felé vették utjokat.

Szent-István-napi bucsu Kelcsén. Ősi szokás szerint, mint minden esztendőben, úgy az idén is méltó fényvel ünnepelték meg *Kelcsé* községben (a sztrókai járásban) Szent-István király napját. E napon tartott bucsu alkalmából az ájtatos hívek beláthatatlan sokasága szállotta meg e kisdud községet már a kora reggeli órákban, úgy annyira, hogy a később jövők már alig tudtak utat törni maguknak a templom ajtajáig s így nagy részük a templomon kívül imádkozhatott. A szent misét ft. *Tutkovics* József n.-domásai r. k. plebános végezte, s ugyancsak ő mondott szépen átgondolt alkalmi beszédet is. A templomi szertartások után az intelligencia *Zaborovszky* Kornél körjegyző vendége volt, annak az igaz magyar szerető szíves házigazdának, a ki vendégszeretetről széles körben ismeretes. — Hogy a vendéglátó jegyzőházban mily kedélyesen mulatott a nagy számú vendégsereg, igazolja az a tény, hogy a feltűzött vendégsereg csakis hajnali kakasszóra kezdett oszladozni, a tánc kedvelő ifjúságot pedig még a hajnali virradat sem volt képes a rögtönzött táncteremből kiudvarolni. A zöld leveles alatt dusan felterített asztalok mellett az első pohárköszöntőt *Sróth Péter* tanár mondotta, a határszéli cseppnyi magyarságot az idegen ajku lakosság között hazaszeretetre buzdítván és a szívben egygyé forradott magyar ajku intelligencia és a nép jólétére üritette poharát. — *Zaborovszky* Kornél szépen átgondolt szavakban válaszolt előtte szólónak, — utána *Haraszthy* József vármegyei utmester kért szót és találóan ecsetelte a házigazda érdemeit: *Vajda Mihály*, minyóci gk. lelkész, a barátságára és egyetértésre emelte poharát. Ezután még többen mondtak sikerült felköszöntőket, melyek többnyire a házi gazda magyaros vendégszeretét és kiváló egyéni érdemeit méltányolták.

Királyi adományok. Ófelsége a király, kabinetirodája útján és főispánunk közbenjárásával, *Krafesik* Viktor topolyai és *Andráskó* István orosz-kazméri lelkészeknek 50—50 kor., *Gyulay* Viktor vásárhelyi, *Pribula György* komaróci, *Ragyák János* saacsuri és *Szuchy Mihály* krasznibródi tanítóknak egyenkint 30—30 korona legkegyesebb adományt küldött.

Kinevezések. A kir. pénzügyminister *Szigethy Bertalan* homonnai adóhivatali ellenőrt ugyanoda adótárossá; *Bettelheim Samu* adóhiv. gyakorlót pedig a s.-a.-ujhelyi adóhivatalhoz adótitkárt ideiglenes minőségben kinevezte.

Lajos napja. *Keresztessy* Lajos kir. törv. vizsgálóbíró, mindnyájunktól tisztelt és szeretett „Lajos bácsi“-t, számosan keresték fel tegnap úgy hivatalában, valamint családi otthonában is és elhalmozták jó kívánságaikkal névnapja alkalmával. Mi is csatlakozunk a gratulációkhoz, s kívánjuk, hogy igen tisztelt bátyánk számos Lajos-napját érjen még meg, a legutóbb tegnap oly impozánsul nyilvánult közszereget nyilvánulásában!

A kivándorlás megakadályozása dolgában *Andrássy Sándor* gróf, mint a zemplén-vármegyei gazd. egyesület elnöke, f. é. szept. hó 6-ának d. e. 9 órájára a vármegyei házkistermében tartandó értekezletet hívott össze.

Kánikula. Habár naptár szeriet tegnapelőtt véget ért, a valóságban máig is tart a kánikula. Tegnap d. e. is olyan meleg volt, hogy szinte perzsel. Egy szóval „kutyameleg“ — a minek szíve irányából (tetszik tudni ott hordja bugyelárisát) örül a s.-a.-ujhelyi „uszoda“ vezérigazgatója. Segítenek neki örülni a szőlősgazdák is, mert érik, a kinek érik, a szőlője remekül.

Tiszti összejevetel volt f. hó 23-án este a helybeli honvéd tiszti étkezőben, melyen a nős tisztek is részt vettek. A társas összejevetel kedélyes táncmulatsággal végződött.

Halálozások, *Sulyos* veszteség érte *Kocourek* Ferenc kir. állategészségügyi felügyelőt. Szerető hitvese, *Syepnicska* Anna, kivel a legboldogabb házasság életét élte, hosszas betegség után e hó 24-én 58 éves korában meghalt. Temetése a Klastrom-utcai gyászházból tegnap délután nagy részvétellel ment végbe. A gyászba borult férj bánatát, a ki eseli származása dacára közöttünk szívből-leleken derék magyarrá vált és közszeregetben él, enyhítse a közrészvét! — *Kresinszky* Ferenc cipész-mester Ujhelyben, e hó 19-én 57 éves korában meghalt. A derék intelligens iparost, ki a róm. kat. egyháztanácsnak is tagja volt, 21-én temették el nagy részvétellel. A tűzoltóság testületileg zenekarával vonult ki, hogy tiszteletbeli mászóparancsnokának a végtiszteletet megadja. — Ny. b.

A honvédség köréből. Honvédeink tegnap reggel indultak el Ujhelyből Kassa felé az őszi nagy gyakorlatokra. A szatmári gyalogezred ma délben érkezik vasuton Ujhelybe s innen másnap gyalogszerrel masiroznak tovább szintén a nagy gyakorlatokra. Valószínű, hogy ma délután az ezred zenekara tüzzenét adja a „Széchenyi-liget“-ben.

Uj tanítónők. A vall. és közokt. minister a s.-a.-ujhelyi áll. elemi iskolához, a *Czeininger* Erzsébet tanítónő távozásával üresen maradt helyre *Moesary* Szidónia tanítónőt tette át a tövisi áll. el. iskolától, — tövisi *Nagyváthy* Anna tanítónőt pedig ugyan ide állandó helyettesé nevezte ki.

Halálozás. *Bydeskuty* Berta, férj. Isépy Gézáé, férje Isépy Géza, gyermekeik s a kiterjedt rokonság nevében is fájdalmas szívvel tudatják özv. ippi *Bydeskuty Ignác* szül. marczinfalvi *Dobos Terézia* urnőnek a f. hó 20-án este 10 órakor, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, 84 éves korában végelgyengülésben történt gyászos elhunytát. — Áldás poraira!

Halasi Béláról, a kassai szintársulat főrendezőjéről — kit mi a s.-a.-ujhelyi színház reménybeli igazgatójának tartunk és vallunk — így ír a Kassán megjelenő *Pannonia* napi lap ez évi aug. 23-iki számában: „... Külön kell megemlékeznünk *Halasi Béláról*, a ki „Gáspár“ szerepét finom részletességgel játszotta el. Ritkán van alkalmunk *Halasit* jobb szerepben látni, de ennek dacára úgy látszik művészi becsvágó semmit sem veszített és ha egy-egy nagyobb szerepe van komoly, igazi művészettel oldja meg a reá bízott feladatot.“ — Ad revidere!

Sárkány Imre temetése. Lapunk mult számában jelentettük, hogy ft. *Sárkány* Imre, a felső-zempléni ev. ref. egyházmegyének köztiszteletben állott esperese, f. hó 15-én elhunyt. A megboldogult temetése f. hó 18-án délután 3 órakor ment végbe. A temetésen az egyházmegye lelkészei és tanítói csaknem mind jelen

voltak. Ezekon kívül ott voltak: Révész Kálmán esperes és Oláh Péter tanácsbíró az abauji ev. ref. egyházmegye részéről; Dókus Ernő országgyűlési képviselő, Mátyás István, a felső-zempléni ev. ref. egyházmegye világi tanácsbírói; Gálszécs városának minden rendű és rangú közönsége s a közel vidékről az elhunytak számos tisztelője. A koporsót a család, a jó barátok, a Fischer báró család mint „jó szomszéd,” az egyházmegye lelkesi karának s a tisztelőknek számos koszorúja borította. A temetés szertartását a sárközi tanítói énekkar közreműködésével Fejes István s. a. -ujhelyi lelkész és tb. esperes, az elhunytak jó barátja teljesítette, a ki Pál apostolnak Timótheushoz írott levele IV. r. 7. v. felett: „Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam” az elhunytat, mint férjet, mint apát, mint papot, mint esperest, mint hazafit s mint a társadalom tagját híven jellemző s mindenkit könyekig megható, magas szárnyalású beszédet tartott. A templomba be nem fért közönség előtt Hutka József bánóci lelkész mondott szláv nyelven halotti beszédet. A sírnál az egyházmegye részéről Péter Mihály egyházmegyei aljegyző mondott igen szép bucsuzó beszédet; a városi kaszinó részéről pedig Elek Imre dr. bucsuztatta el meghatóan az elhunytat. Gyászadalokat itt is a ref. tanítói kar zengedeztet.

A magyar kereszténység 900 éves évfordulóját — írja levelezőnk — aug. 19-én Bélyben is igen szépen megünnepeltük. Sennyei Béláné báróné, szül. Nádasdy Julia grófnő ömeltősága a kastély parkjának a községgel érintkező bejáratánál egy gyönyörű szép, karrarai márványból készült szűz Mária-szobrot emeltetett. A szobrot aug. 19-én szentelték föl nagy számu katolikus hívek és a Sennyei-család összes tagjainak jelenlétében ft. Szepey Ede esperes és Lahocsinszki Adolf n. tárkányi plebánosok. Délelőtt énekes nagymisét hallgattunk a család kápolnájában; mise után körmenet volt az Isten anyját ábrázoló szoborhoz, hol a fölszentelés az előirt szertartással ment végbe. Fölszentelés után az esperes-plebános, a töle megszokott szónoki hévvel, szép megható és sok szempárt könyekben fűrésztő szent beszédet mondott. Figyelmeztette a hívőket, hogy mily lélekemelő és magasztos példáját adta a főúrú hithűségének főkelt eszméjében, midőn szeretett magyar hazánk pátronájának, a boldogságos szűz Máriának szobrát épp a kereszténység 900 éves évfordulóján szenteltette föl. Hogy buzgó imáinkban a örökkévalóság Urához mindenkor emlékezzünk meg az Údvizítő anyjáról, ki hazánknak anyyi vész és vihar között 900 éven át hathatósan pártját fogta!... S emlékezzünk meg imáinkban a nemes lelkű főúrú és magas családja felől, ki minket eme tényével is szent hitünkben megerősíteni óhajtott. — Valóban szép és magasztos példa ez a főúrú családtól, mely nagynevű őseit és a jótékonyágáról országszerte ismert Sennyei Pálné bárónő öccsáját követve, jótéményeit soha sem vonta meg embertársaitól. Iskolát épített, részben tanítót fizet, orvossággal, drága székumokkal látja el a betegeket; hitel- s fogyasztási szövetkezeteket alapított, melyek majdnem egyes egyedül az ő áldozatkész gyámolítása mellett virágoznak oly szépen... Az, hogy mindezek a szép és önzetlen emberbaráti tények nagy szerénységgel, legtöbbször nem a nyilvánosságnak szánva: nem tartóztathat engemet abban, hogy el ne mondjam és azon őszinte jó kívánsággal kifejezést ne adjak: hogy a magyarok Istene e magas családot sokáig éltesse! — és hogy sok ilyen családot adjon ennek a pusztuló, vesző szegény magyar hazának! (Ugy legyen! — Szerk.)

Egy igazi pap. Zemplén felsővidékén ott, a hol a kis Olyka vize siet az Ondava ölébe, szegényes kis falu áll; vadregényes vidéke silányul táplálja a tót ajku, de jó akaratu népet. Zsolobin a neve. Tán hajdan, mikor nevet kapott, valami nagy gyász (zsaloba = gyász) borulhatott lakóira, hogy ilyen nevet adtak neki. Három év óta lakik itt a mostani plébános, kinek jóságánál csak hazafisága nagyobb; ki szerény önzetlenségében oly munkát teljesít ott, mire példa messze földön nem akad. A falunak nincs tanítója, mert szegény, évi 800 koronáért pedig ma már nehéz embert kapni a katedrára, ki mint tanító nevéért megérdemli. Mit csinál tehát az az apostoli buzgalmu férfiú? A legnagyobb kitartással, a leghelyesebb pedagógiával tanít hetenkint 28 (azaz: huszonnyolc!) órát az iskolában s a magyar pap hazafiságával tanítja magyarul a kis tót sarjadékat olyan eredménnyel, hogy bárki is meggyőződik róla, ha tanítványival szóba áll, miszerint azok képesek magokat egész jól megértetni nemzeti nyelvünkön. Az Úr oltárától az iskolába, onnan az irodába vezet naponként utja, szegényes gazdálkodását öreg édes apja látja el, arra már nem ér rá, pedig mindennapi kenyere attól függ. Aztán ne hídje senki, hogy a hitközség egy fillérrel is honorálja! Allami segedelem teszi ki nagyobb ré-

szét a tanítói fizetésnek, de ezt nem adják ám ki, mert tanító nincs. A hitközségtől járó kisebb részt pedig oda fordítják az iskola épület fentartására és a tanszerekre. Így aztán: a pap tanít, s hazafias lelki kincseiben találja fenntartását. Hogy nem látják meg ott, hol bírálják s elbírálnak?! Talán azért, mert nem ismerik? — Nos tehát én bemutatom: Szemán János! Ha könyörületet és hazafiságot akartok tanulni, menjetek hozzá!

Tüzi láрма. F. hó 22-én délelőtt nagy riadalommal vonult ki az önkéntes tűzoltóság a csörgői utmenti tanyai gazdaság területére, mely a Dókus Ernő cs. és kir. kamarás tulajdonát képezi. A bérőnek ez idei termése, összesen nyolc asztag élet égett. Dacára a tűzoltóság gyors kivonulásának, odaérkezésükkor már 7 asztag állott lángokban, egy asztag búzát mégis sikerült megmenteniök. Előismeréssel kell megemlékeznünk a gyári derék tűzoltokról is, kik szintén szép számban s két szivattyúval jelentek meg a hely színén hol az önkéntesekkel egyesülve buzgó dolgoztak. A kár több ezer korona értékre rug. A tűz keletkezésének okát nem tudják. Az elégett termés tűz ellen biztosítva volt.

Vívó verseny. Kónyay Kiss Albert, a kassai sport egyesület vívómestere, s Arnaldo Vaselli, több verseny érem tulajdonosa, f. hó 20-án, a „Bock” kertjének fedett helyiségében, vívóversenyt tartottak. A fekete és fehér (mert ugy voltak öltözve) különben jó barát mérközött össze. A rendkívül ügyes támadások, riposztok és cselvágások bámulatba ejtették a különben kised számban megjelent nézőségeket. Záradéka a „vívó-vívás”-t mutatták be s ezzel kapcsolatosan a „vívó kirántás”-t, melyben K. Kiss Albert szerfelett nagy ügyességet tanusított ellenfelével szemben. K. Kiss Albert, mint értesültünk, október elején S.-A.-Ujhelyben több hétig tartó vívó kurzust nyit, a mire már most figyelmessé tesszük az érdeklődőket.

Baleset. Sulyos baleset érte e hó 24-én délután Virág Sándor napszámot. A mint a Széchenyi-téri Trutler-féle, most a Zinner Henrik tulajdonát képező ház udvarában harmadmagával az udvari épület lebontása körül foglalkozott, oly szerencsétlenül esett le, hogy egyik lábát térdében eltörte. Minthogy a nap-számosok szakértői utmutatás nélkül magukra hagyatva dolgoztak, a rendőrség az építőmester ellen, a ki külföldben is hatósági engedelem nélkül látott az építkezéshez, az eljárást megindította.

Öngyilkosság. Haloncsák Jenő nagykemencei származású 20 éves asztalossegéd, a ki Kucsera Ferencnél állott munkában, e hó 21-én délelőtt mestere kertjében revolverrel föbelőtte magát úgy, hogy rögtön meghalt. Hátrahagyott levelében életuntságot, szerelmi bánatot és munkaadója rossz bánásmódját adta okául végzetes elhatározásának. Holttestét a rendőrség a kórház halottas kamrájába vitette, a honnan az Albin-pusztán lakó édes atyja harmadnapra eltemettette.

Kardpárbaj. Mint a „F. Z.”-ből olvasuk A.-Hrabócson f. hó 19-én Heumann Károly és Somló Viktor kardpárbajt vívtak. A párbajra összeszólalkozás adott okot.

Templomi bucsu. A gálszécsi rk. templomban aug. 15-én, N.-B.-Asszony napján volt a bucsu, mely sok nép jelenlétében kiváló ünnepséggel és fényvel ment végbe. Reggel 8 órakor kis mise volt, 10 órakor predikáció helyett Mihajlo Endre s. lelkész felolvasta Bubicus püspök eniklikáját, azután Dörner Károly n.-azari plébános 5 kispap asszisztentiája mellett nagy misét mondott. A hívők igen nagy számmal járultak az oltári szentséghez. D. u. 1 órakor Gáy János plébános házában ebéd volt, hol a gazdagon terített asztalnál a funkcionált egyházi személyeken kívül néhány civil is részt vett. Ebéd alatt Dörner Károly plébános a szíves házi gazdáért emelt vendégeit, különösen Dörner pártársát és szomszédját, a ki ez alkalomból már 12 év óta mindig végez valami funkciót. A társaság csak késő délután oszlott szét a legjobb hangulatban.

A gálszécsi rablógyilkosságról írja az itt következő részleteket levelezőnk: A gálszécsi határban meggyilkolt Gdovin János zsiri paraszt rablógyilkosát Buci József gálszécsi esendő-örsvetető és Paczanovszky Jakab még e hó 11-én elfogták. A rablógyilkos neve Snyitovszky Bazil, római kat. vallású, galicziai származású facér kovács, nős, 4 gyermek atyja. Ez előtt Klein polyánka nagybérőnél volt alkalmazva, de hanyagsága és iszákossága miatt a szolgálatból elbocsátották. Snyitovszky borzasztó pénzzomjival elkövetett gyilkos tettét teljesen beismerte. A rablógyilkosság végrehajtását így beszélte el: Megfogadta Gdovin Jánost, hogy őt Sz. Polyánkára vigye, de midőn a „Bányá”-ra ért, fogta a paraszt kapáját, azzal Gdovint leütötte, mire a szerencsétlen fuvaros megtántorgott, de kissé magához térvén, megragadta a gyilkost, hogy magát védelmezze. Ekkor Sny-

itovszky késével összevissza szurkálta a nyakát, majd a mellébe szurt úgy, hogy a tüdőt is átdöfte s aztán a szekérről ledobta. Midőn pedig látta, hogy áldozata még mindég él, elvágta a nyakcsigolyáját, és a mint már megirtam, a hullát az országúttól kissé tovább vonszolta, lefektette a gyepré, egy zsákkal letakarta, a lovakkal és szekérral pedig elvágatott. A véres szekeret és kezeit aztán a bacskói patakban megmosván, Sz.-Polyánkán meg sem állt, hanem egyenesen Galícia felé vette útját. Homonán egy kis kellemetlenség érte a rablógyilkost. Ugyanis az elrablott lovakat a város végén az utpátkán etetvén, őt e miatt egy utkaparó meg akarta birságotni, de nem lévén egy fillér pénze sem, a maga kabátját és Gdovinnak egy zsákját adta zálogba. Etetés után tovább haladt, de hogy a vámot megfizethesse, szerzett magának egy „passasirt”, a kitől 32 fillért kapott, ezzel fizette ki a vámot. Felső-Csebineye községbe érve, az egyik lovat egy ottani gazda rosszabb lováért kieserélte s ráadásul kapott 100 koronát. Most már urrá lévén, vigan haladt tovább Gálszécs felé. Majdnem minden koresmába benézett s hol sört, hol pálinkát ivott. Így ért Szanok galicziai városba, a hol egy ismerősénél szállt meg, hogy az augusztus 9-iki vásárt bevárja és a kinél az elrablott szekeret is galicziai módra átalakította és felvasalta, hogy így gyanútlanul annál könnyebben értékesíthesse. Marhalevelet is kapott a két lóra Galicziában Olohowie község bírájától, mire ugyanesak nagyot ittak a bíróval egyetemben. Így mindennel jól felszerelve, kiment a vásárra és a lovakat szekereستől együtt eladta egy Hoya Kot nevű lengyel parasztnak Czertezre 211 koronáért. Vett magának aztán 28 koronáért új ruhát és kalapot s azzal visszajött Sz.-Polyánkára, hol a esendőörök már várták s megérkezése percében el is fogták. Elfogatásakor azonban a bevett 320 koronából csak 110 koronát találtak nála, miből azt lehet következtetni, hogy vagy orgazdjája van, kivel a pénzen megosztzkodott, vagy pedig nagyon bőkezű volt azokkal, kik az elrabolt jószág értékesítésében kezére jártak. Buci József örsvezető és Paczanovszky Jakab esendőör, mihelyt a rablógyilkost kihallgatták (ki eleintén tagadt, azt mondván, hogy ő Gdovinnal csak Gálszécsig jött, innen pedig egy hozzá hasonló ember fogadta meg) vele együtt azonnal Galiciába mente kés a galicziai esendőörök segítségével a lovakat már a rimanowi vásárbán találták meg, melyekre a vevő Hoya Kotnak Czertez község előljáróságától már új marhalevele volt. A két esendőör aztán az új tulajdonostól elvevén, a lovat, szekeret, azokon visszaindultak. F.-Csebineye községben aztán az egyik lovat visszacserelelték s úgy jöttek Gálszécsre s azokat még az nap — aug. 15-én — visszaadták a szegény özvegynek, a rablógyilkost pedig Fischer Lajos báró tb. főszolgabíró még aug. 15-én éjjel újból kihallgatván és a tényleirást fölvevén, már más nap, vagyis aug. 16-án reggel beszállították a s.-a.-ujhelyi kir. ügyészség börtönébe. Megjegyzendő, hogy a két esendőör nagyon fárasztó munkát végezett, mert a gyilkosra nagyon kellett vigyázniok és majdnem egy hétig alig hunyták be a szemüket; továbbá az egyiknek Galicziából egészen Gálszécsig kociskodnia is kellett, s csak a másik vigyázhatott a marciális termetű gazemberre, a ki ut közben egyszer meg is kísérelte a szökést. Ugyanis midőn már a sz.-polyánkai erdőben voltak, a szekérről lekéredzkedett. A esendőörök azonban az erdőben többszöri kéredzkedése dacára nem akarták megengedni, hogy leszálljon de mikor az erdőtől már vagy 150 méternyire voltak. Elvégezvén dolgát, a esendőörök felügyelete alatt visszaült a szekérré, de midőn a esendőörök is felültek, hirtelen levetette magát a szekérről és az erdő felé kezdett futni, Paczanovszky esendőör azonban, mint kocsis puska nélkül lévén, utána iramodott és az erdő szélén — midőn a szekérről célzó örsvezető már-már azon a ponton volt, hogy a menekülő rablógyilkost lelővi — szerencsésen elfogta, mire aztán a lábait is vasra verték és úgy hozták be Gálszécsre, melyen végig — ünnep lévén — igen nagy néptömeg kísérette. A rablógyilkos igen erős, izmos, barna ember, a kinek a szeme is elárulja rossz lelkületét.

Fedezet hiányában... A varanai áll. iskola folyamodása, melyben a gondnokság az ötödik tanítói állomás ügyében kérvényezett, a kir. tanfelügyelőségétől visszaérkezett azzal a sablonos megoklással, hogy fedezet hiányában nem terjeszthető fel.* Így hát a jövő iskolai évre megint annak a szomorú sorsnak néz elébe ez a szépen magyarosodó tótkörnyékezte város, hogy vagy 80 gyermeke kiszorul az iskolából (!)

A sárospataki iparos-inasiskola, melyet a vall. és közokt. minister az elmúlt

* Ez a „sablonos kifejezés” pedig a ministernek ide vonatkozó rendeletéből van véve. Az a rendetet azt is mondja, hogy az 1900-01. iskolai évre szolgáló állampénztári hitelösszeg kimerítetett, ergo: „fedezet hiányában” az olyan folyamodások, mint koraiak, ez időszertint visszautasítandók. Tehát varanai barátaink és atyáinkiai majd októberben újra próbáljanak szerencsét. Szerk

1899/1900. iskolai évben is 500 K. segedelemben részesített, immár VIII. évfolyamáról adott „Ertesítő”-t. S. Patakon három intézmény szolgálja az iparos-osztály érdekeit: az ipartestület, az ipartestületi betegsegítő pénztár és a szóban levő inasiskola. Virágozik pedig mind a három, mert lelkes felügyelőség és kormányzóság mellett egy olyan iparhatósági biztossal dícsékedhetik mind a három, mint Ballagi Géza dr., az iparos érdekek istápolását is szíven hordó és melegen felkaroló jogakadémiai tanár, kinek nem derogál leszállani s koronkint ellátogatni a tudós katedráljára ebbe a szerény inasiskolába. Bizony példáján buzdulhatnak a többi iparhatósági biztosok is. — Beiratkozott az iskolába 78 tanuló, osztályoztatott 44. Legtöbb volt köztük (14) a kőműves, illetve (12) az asztalos inas. Hat tanító (ezek közül 4 vallástanító) foglalkozott oktatásukkal. — Az 1900—01. iskolai évre, mely szept. 10-én nyílik meg, a költségvetés 854 koronára irányozza elő a kiadásokat, mikből 700 K. a tanítók tiszteletdíja.

— **Országosvásár.** Az aug. 21-iki varanai vásárnak derült, de tikkasztó meleg idő kedvezett. Különösen sok szarvasmarhát hajtottak be, melynek az ára ezért meglehetősen lent járt. r. l.

— **A málczai fürdőben** f. hó 20-án, Szt.-István napján, sikerült népünnepeket volt, melyen a környékbeli értelmisége is szép számban jelent meg. A népünnepe látványosságát emelte az a körülmény, hogy az nap bucsu is volt ottan. Este a fürdő pavillonjában táncvigalom volt, mely a reggeli órákig tartott.

— **Legénykedés.** A múlt hét egy éjjelen a pelejtei legények az éjjeli őrt azért, mert az utcán zajt csináltak s hazafelé terelték őket, úgy fejbe szúrták, hogy életéhez kevés a remény. A tettest elfogták. r. l.

Selyem-Blousok

2 ft 40 krtól feljebb — 4 méter! póstabér és vámmentesen szállítva! Minták póstafordultával küldetnek; nemkülönben fekete, feh. r. és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 ft 65 krig méterenkint.

Henneberg G selyemgyára, (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.** 6.

Irodalom.

„Caraffa.”

(Történelmi kóp 6 szakaszban)

Gabányi Árpád, igen tiszt. barátunk, ki mint színművész és dráma-író egyaránt rászolgált a „kitűnő” jelzőre, drámát írt az eperjesi hiénáról, **Caraffa** tábornokról, Magyarországon a XVII. század közéletének arról az átkozatos alakjáról. „Megírtam, mert meg kellett írnom” — mondja **Gabányi** előszavában — „csaknem egy évtizeden végig nehezdedt lelkemre az eperjesi vértanúk sorsa és története, annak minden borzalmasságával. Féltem ettől a témától, mégsem bírtam tőle szabadulni. Olybá tekintetem ezt a dolgot, mint valami *szellemi adósságot, szülővárossal szemben*. Ez a tudat nem hagyott nappal dolgozni; lebilincselte gondolataimat, mikor az íróasztal előtt ültem; éjjel megzavarta álmaimat és szünet nélkül unszolt rá, hogy: *fiessz, fiessz!*” S mi még azt tehetnék hozzá, hogy nem a kalamarisából, hanem a szívéből írta meg: hő szeretettel és bő utálatlaltal, a mint t. i. épp izgatta írás közben fantáziáját „az ártatlan felszentek” (Keezer András, Zimmermann stb.) és az ördögi fajzat (Caraffa) látása. Egyébként pedig fantáziájának a „Caraffa” megfogalmazása közben csak másodrendű szerepet engedett **Gabányi**; mert valamint alakjai (vannak vagy negyvenen!) egytől egyig történelmi alakok, drámai cselekményeik, sokszor még szavaik is, az egykorú krónikákból és a tárgy történetének egész irodalmából hangyszorgalommal összebongészott citátumok, s mikor jönnek, tesznek, vesznek, még olvasás közben is szinte megelevenednek előttünk! Előadásában a történelmi hűség ellen csak egyszer vét. Ezt a vétségét is megokolja (bibliográfiai igen becses jegyzetei között a 204. lapon) „Némelyek úgy írják, hogy *Vay* a holt Caraffát *megfricskázta*.” En ezt hatásrontónak és komikusnak tartottam, s azért használom az *arculütést*, a mire ez az „átkozott kreatúra különben is bőven rászolgált.” Alakjainak jellemzése a kőfély Wébertől kezdve a hős Keezer Andrásig művészi, tetőtől-talpig annyira plasztikus, hogy a képfaragó mindenik karakterét akár kőbe véshetné, — előadása, kompozíciója cikornyátlan, nemesen egyszerű, de azért elejétől végig az olvasót hazafiai nemes hevületre ingerlő.

A mit célu tűzött maga elé „Caraffa” megírásakor a költő, el is érte: feltámasztotta halottaiból a honszerető mártírokat s érenél maradandóbb emléket állított számukra az unokák szíveiben!

Ha magyar kultuszminister volnék, a **Gabányi** „Caraffa”-ját, mint a magyar hazafiság mar-

tiologiumát, a középiskolákban olvastatnám; de mert csak igénytelen szerkesztőeske vagyok itt a provincián, mit tehetek egyebet annál, hogy „Caraffa” elolvasását a „Zemplén”-t. közönsége előtt jó lelkiismerettel hazafias érdeklődésükbe ajánlom. — A klasszikus íróra, **Gabányi Árpádra**, pedig rácítozom a mi **Szemere Miklósunk** „Apolló papja”-ból, hogy:

A poeta szinte: pap!
De nem mint a többi pap!
Kit rég sirba tett a papja
Azt ő a sírból kikapja
Ujra lángot önt szívébe

Soha, soha több ily pap!

Örök borostyán legyen szabad-stólája!

Szenácy, Hoffmann és Társa

párisi és lyoni selyemgyári raktára **Budapest, IV., Bécsi-utca 4.** Raktárunkon található a legjobb és legnagyobb választék **divatos selyemkelmék, csipkék és szalagok**, valamint gyöngytűlűs **point-lace-ruhák** és **point-lace-kelmék**. Fekete, fehér és színes selyemkelmék 85 krtól 14 ft-ig. Foulard-Pongis és Satin-Liberty-selymek 65 krtól kezdve. Angol mosó selyem 80 cm. szélességben 1.25 krtól kezdve. Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Isholai beiratások.

A s.-a.-ujhelyi róm. kat. főgimnáziumban az 1900—901-iki iskolai évre a beiratások szeptember hó 1. 3 és 4-ik napjain tartatnak meg. Szeptember 2-án, mivel vasárnap lesz, beiratások nem lesznek. A javító-, magán- pótló- és fejevíteli vizsgálatok aug. hó 29., 30. és 31-én tartatnak. Az érdekelt feleket ezen utón is felhívjuk, hogy az igazgatóságnál előzetesen jelentkezzenek. A vizsgálatok reggel 8 órakor kezdődnek.

Tanügyi jelentés. A vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszter ur által engedélyezett és **Sátoralja-Ujhelyen rendezett tanácsu város által ideiglenesen fenntartott polgári leányiskola** 1. 2. és 3. osztálya folyó év szeptember havában meg fog nyitattani. Mind a három osztályba a beiratások folyó évi szeptember hó 1—5-ig bezárólag fognak az állami elemi iskola IV. leányosztály tantermében délután 2—6 óráig eszközöltetni. Tandij egy évre 30 (harminc) korona, beiratási díj 8 korona. Erről a város és megye közönségét mihez tartás végett értesitem.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1900. aug. 22.

Kovács Endre,

kegyesrendi tanár, ideglenes vezetéssel megbízott igazgató.

Ertesítés. A s.-a.-ujhelyi állami elemi iskolában az 1900—1901. isk. évre a beiratások a következő sorrendben eszközöltetnek: szeptember 1-én és 3-án d. e. 8—12 óráig az egy, legfeljebb két elégtelen osztályzatot nyert tanulók **javító vizsgálatára** a központi iskola II. osztálya termében; 4., 5. és 6-án d. e. 8—12 óráig **beiratások** az I. osztályba; 7., 9. és 10-én a II., — 11 és 12-én a III., — 13., 14. és 15-én a IV., V. és VI. osztálybeli növendék iratnak be. A tanulók a beírás alkalmával 4 kor, tandíjat és 1 kor. 30 fill. beírás díjat tartoznak fizetni. A teljesen vagyontalan szü. ék gyermekei a városi hatóság által kiállított szegénységi bizonyítvány alapján a tandíj-fizetés alól felmentetnek. A beírás alkalmával a szegénységi bizonyítvány az igazgatóhoz adandó b. S.-A.-Ujhely, 1900 augusztus hó 24.

Vágó Gyula,

állami isk. igazgató.

Beiratások a r. k. elemi iskolába. A s.-a.-ujhelyi róm. kat. elemi iskola osztályba a felvételi beiratások az 1900/901. iskolai évre a f. évi szept. hó 1—8 ig fognak megtartatni.

A felvétel a „**Papsor**” utcai róm. kat. elemi fiúiskola épületében fog eszközöltetni, — a hol a beírandó növendékek szü. ék kíséretében tartoznak az igazgatónál — kinél a tandíj is, a **mitetemesen lászállítatik** fizetendő — jelentkezni. S.-A.-Ujhely, 1900. augusztus hó.

Az igazgatóság.

A helybeli „statusquo” izraelita anyahitközség elemi iskolájában a beiratások e hó 29., 30., 31. napjain a hitk. irodában d. e. 9—12. és d. u. 3—6 óráig lesznek. Az előadás vasárnapon, szept. hó 2-án veszi kezdetét, Kéretnek a szülők és gyámok, hogy a beiratási határidőt a tanítás és gyermekeik érdekében pontosan megtartsák. Tandíjkezdményekért ugyancsak a hitk. irodában e hó 28-áig kell folyamodni. — Az **iskolaszék.**

A homonnai áll. segélyezett polgári és felső keresk. iskolában a különböző vizsgálatok s a beiratások a következő sorrendben tartatnak meg: Augusztus 30-án a polg. és felső keresk. iskolában javító vizsgálatok. — Augusztus 31-én és szeptember 1-én a polgári iskolában felvételi- és magánvizsgálatok. — Szeptember 2.,

3. és 4-én beiratkozások a polgári és felső keresk. iskolában. — Szeptember 5-én az 1900—1901. iskolai év ünepies megnyitása. — Szeptember 10. s következő napjain érettségi írásbeli vizsgálatok a felső keresk. iskolában. Kelt Homonnán, 1900. aug. 22. **Kovács József,** igazgató.

Fölvételi értesítés. A homonnai m. kir. állami faipari szakiskola **célja műasztalos, faragó és esztergályos** iparosok elméleti és gyakorlati kiképzése.

A rendes tanfolyam 8 fél, illetve 4 egész éves.

Rendes tanulóknak fölvételnek 12 évet betöltött kifejelett, ép, egészséges testű fiúk, ha a gimnázium, reál-, polgári iskola II-ik osztályát, vagy az elemi népiskola VI-ik osztályát sikerrel elvégezték. Fölvételt nyerhetnek még az iparostanonc iskola III-ik osztályát jó sikerrel végzett tanulók is

Az elsősorolt elméleti képzettségről bizonyítvánnyal nem rendelkező jelentkezők az elemi iskola V. és VI. osztályu tárgyaiból az intézet tanári kara előtt teendő fölvételi vizsgálat alapján is beiratkozhatnak.

A beiratások, valamint a pót- és fölvételi vizsgálatok minden év szeptember hó 1 től 3-ik napjáig történnek, az előadások szeptember 4-én kezdődnek.

Fölvételre jelentkezni július és augusztus hónapokban az intézet igazgatójánál lehet; a fölvételek a jelentkezés, illetőleg a fölvételi kérvény beérkezésének sorrendjében történnek.

Fölvételhez a következő okmányok szükségesek:

1. Fölvételi kérvény.
2. Születési anyakönyvi kivonat (keresztelő).
6. A végzett előtanulmányokat igazoló iskolai bizonyítvány.
4. Ujraoltási bizonyítvány,
5. Orvosi bizonyítvány. Orvosi bizonyítvány nélkül folyamodó tanulók tartoznak magukat az intézet orvosa által teljesítendő orvosi megvizsgálásnak alávetni.
6. Szülői nyilatkozat arról, hogy a fölvevett növendék teljes kiképzésére előtt az intézetből ki nem marad.

Beiratási díj nincs. Az egész évi tandíj 12 kor. melynek felét a beiratáskor, másik felét január 31-ig az intézet pénztárába kell befizetni.

Szegénysorsu tanulóknak szegénységi bizonyítvány alapján a tandíj elengedtetik, sőt a szükséges tanszerekkel az intézet segíyezi is őket.

Az 1900/1901 iskolai évre 100—200 koronás ösztöndíjak vannak a növendékek számára előirányozva, melyekért jómagaviseletű szorgalmas tanuók folyamodhatnak. Tandíjmentességért és ösztöndíjért benyújtandó folyamodványokat szegénységi bizonyítvánnyal kell felszerelni, a felügyelő bizottsághoz kell címezni és az intézet igazgatóságához beadni.

A beiratásnál minden tanu.ó 6 K. műhelybiztosítékot tartozik az igazgatóságnál letenni. A negyedik évfolyam végén a műhelybiztosítékok visszaadandók.

A jövő iskolai évtől kezdve a II. iktól a IV-ik osztályokban minden tanuló keresete arányában munkadíjat is élvez, ami a IV-ik év végén bizonyítványával együtt adatik ki.

A négy évfolyamot sikerrel végzett növendék végbizonyítványt kap, melyre műasztalos, faragó és esztergályos segédi munkakönyvet, nagy korúsága után pedig u. ezen iparágak gyakorlása iparigazolványt nyerhet. — A II. osztályt jelesen végzett növendékek átléphetnek az **állami felső ipariskola I. osztályába**, vagy az **iparművészeti szakiskola I. osztályába.**

Rendkívüli tanulóknak egész tantárgyak hallgatására minden iparosmester, segéd és tanonc beiratkozhatik. Azon iparos tanonc, ki **heti 3 órai rajzra és 4 órai elméleti tárgyra** a szakiskolába jár, a tanonciskola látogatásától fölmentetik.

A M. Á. V. igazgatósága négy, egyenként évi 120 koronás ösztöndíjat alapított a szakiskolánál államasuti szolgálatban lévő szülők gyermekei számára. Ezen ösztöndíjakért a Magyar államvasutak mi-kolczi üzletvezetőségéhez kell folyamodni.

Az igazgatóság.

Szatmári A. zenetanár vezetése alatt álló zeneiskolában **hegedű, cimbalom, zongora, gordonka, viola és ének** tanszakokra augusztus 25-től naponta 10—12-ig és 3—6 óráig, az intézet helyiségében, (S.-A.-Ujhely, fő-utca 9. sz. Évva ház) eszközöltetnek. **Tandíj:** egy iskolai évre 100 kor. beiratásidő 4 kor. Az intézetben hat szegény jó magaviseletű tanuló ingyen oktatásban részesül, kik is idejekorán való jelentkezésre ezennel felhívattak.

Budapesten a Nemzeti zeneiskolában a növendékek beiratása f. évi augusztus hó 30. átlól bezáróan szeptember hó 5-éig az intézet helyiségében (Budapest IV. Ujvilág utca 14. sz.) naponként délelőtt 9—12 óráig történik.

Egyesületi élet.

A Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület f. hó 30-án d. e. 1/29 órakor a vármegyeház kistermében igazgató választmányi ülést tart.

— **Köszönetnyilvánítás.** A kereskedő ifjak által e hó 12-én rendezett jótékony táncmulatság jövedelméből a „Keresk. Társulat”-nak juttatott 57 korona 68 fillért átvéve, köszönettel nyugtatom. Kornstein Jenő. társulati pénztáros.

Meghívó. Varannó és környékének fiatal-sága Varannón, f. hó 26-án, a kisdudóvó termében s az intézet javára, táncmulatsággal összekötött hangversenyt rendez. — Lesz zongora-, hegedű- és gordonkajáték és egy szóló-négyes dal.

A varannai kat iparos-segédék egyesülete Varannón, szept. 8-án, a „Magyar Korona” nagytermében saját pénztára és a Szt.-Háromság-szobor javára zártkörű táncmulatságot rendez. rl.

Nyilvános számadás.

A „zempléni egyetemi ifjak köré”-nek Homonnán, aug. 14-én rendezett táncmulatsága alkalmából* felülfizettek: Andrassy Sándor gróf 100 kor., Vladár Emil 18 kor., Doby Antal, Haraszthy Miklós, Malonyay Tamás 8—8 kor., Mazár Gyula dr. 6 kor., Guttman Miksa, Matolay Károly dr., Perzsenszky Lajos 4—4 kor., Czako Ignác, Grün vald Ignác dr., Harmatta Nándor, Imrey László, Izralovits N., Jilek Károly, Koscsák János, Kovács József, Luckovits Géza, Moskovits Ervin dr., Piontek Róbert, Vittnyédy József, Vojnár Béla 2—2 kor., Goócs József, Katzer József, Klein Soma, Kula Lajos, Kula József 1—1 kor. Összesen 191 koronát.

Fogadják a nemes szívű adakozók ez uttal is leghálásabb köszönetünket.

Homonnán, 1900. aug. 16-án.

A „zempléni egyetemi ifjak körének” nevében:

Török Ernő,
joghallgató.

Nyilvános számadás.

A N.-Kövesd—Páczin és vidéki fiataloknak f. hó 19-én megtartott nyári mulatsága alkalmával befolyt pénzeszegekről:

Bevétel:

Belépő jegyekből:	108 kor. — fillér.
Felülfizetésekből:	10 kor. — „
Konfettiből:	31 kor. 12 „
Összesen:	149 kor. 12 fillér.
Összes kiadás:	120 kor. 12 fillér.
Tiszta maradvány:	29 kor.

Felülfizettek: Virágh Gyula (Páczin) 5 kor., Blaustein Herman (Szinyér) 2 kor., Milatsék János, Burger Henrik (Pálfölde), Wirtschafter (Tárkány) 1—1 koronát.

Fogadják a kegyes felülfizetők a jótékony-cél érdekében tett felülfizetéseikért leghálásabb köszönetünket. Együttal hálás köszönettel adózunk Knopfler Herminka, Murin Iionka, Murin Erzsike és Weisbrunn Sárka kisasszonyoknak, kik a konfetti árusítása által a bevétel tetemes gyarapítását elősegítették.

A rendező bizottság nevében:

Weisz József,

rb. elnök.

Murin Sándor,

rb. ellenőr.

Knopfler Sándor

rb. pénztáros.

* Alkalmi tudósítónk írja: A mulatságon, melynek tiszta jövedelme egyrészt az egyesület alapítójának gyarapítására, másrészt pedig a homonnai közkórház javára fordított, jelen volt Andrassy Sándor grófné is. A mulatságot a „Szártalja” nevű kiránduló helyen tartották, a homonnai és a környékbeli intelligenciának részvétele mellett. Szerk.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Köszönetnyilvánítás.

Megboldogult szegény férjem Sárkány Imre felső-zempléni esperes-lelkész elhunytá alkalmából, oly sok jó barát és ismerős fejezte ki nekem és családomnak részvétét, hogy mindnyájuknak személyesen nem köszönhetem meg azt a megboldogult iránt érzett, szeretettől áthatott vigasztaló és bánatomat enyhítő sorokat. Ez uton fejezem ki tehát mindnyájunknak magam és családom nevében őszinte köszönetemet.

őzy. Sárkány Imréné,
Makay Etelka.

CSARNOK.

Lányok ajkán . . . .

Lányok ajkán szól, bűg, zeng a nóta,
En hallgatom déli idő óta,
Erző lelkem úgy elméláz rája . . . . .
„Kis furulyám szomorufüz ága . . . . .”

Fájó érzés tölti be a lelkem,
Két szememnek pillán köny rezzen,
Valahányszor megcsendül a nóta:
„Kis furulyám szomorufüz ága . . . . .”

Mégis-mégis a bánat oly édes,
Melyet lelkem e bus dalra érez, —
Csak dalolj hát, földnek munkás lánya! . . . .
„Kis furulyám szomorufüz ága . . . . .”

Bealkonyult. Haza megy a lánynép,
Ujra esendes, daltalan a tájék.
Csak lelkemben cseng egyre a nóta:
„Kis furulyám szomorufüz ága . . . . .”

(Eperjes.)

Kerekes Pál.

Városi és községi ügyek.

* **Székely Elek** polgármester — szabadságideje letelvé — a jövő héten átveszi helyettesétől, íj. Meczner Gyula v. árvaszéki elnöktől, a rendezett tanács ügyeinek vezetését.

* **Főjegyző-jelöltek.** A S.-A.-Ujhely rend. t. város magisztrátusi szervezetében megüresedett főjegyzőségre eddig két jelöltnek a nevét hozták forgalomba, s ha igaz, pályázni fognak Pataky Miklós, a nagyközségi szervezete Ujhelynek kiérdemesült jegyzője, jelenben közigazgatási tanácsosa, — továbbá Fodor Jenő, S.-Patak város főjegyzője, a községi és körjegyzők zempléni egyesületének tevékeny elnöke, ki az országos egyesületben is számottevő tényező. — A közig. tanácsosi állásra, ha megüresednek, Bogay Béla rendőralkapitány pályázik, az ő helyére pedig már is seregesen jelentkeznek a várományosok.

* **Polgári leányiskola megnyitása.** Értesülésünk szerint Sátoralja-Ujhelyben a polgári leányiskolát a jövő szeptember hóban megnyitják. Az erre vonatkozó félhivatalos értesítés mai számunkban már megjelent. Az igazgatói teendőket Kovács Endre főgimn. igazgató fogja teljesíteni.

* **Tanácsi megbízás.** Ujhely város tanácsa az állategészségügyi kihágásokban való első fokú bíraskodással Schmidt Lajos rendőrkapitányt bizta meg.

* **Városi építkezések.** A városi középítkezések bár lassan, de biztosan haladnak a befejezés felé. A Diána-kerti gőzfürdőben, a mely, bár kis mértékben kitűnő berendezésnek ígérkezik, a kőműves munkát csaknem teljesen befejezték úgy, hogy a jövő héten már hozzáfognak a vízvezetési csövek és villamos sodronyok berakásához. — A színháznál a kőműves munkálatokat két hét lefolyása alatt remélhetően befejezik s azután következik a szinpad, a páholyok stb. felállítás, szóval a belső berendezés. A színházi díszletek, értesülésünk szerint, már készen vannak s azokat a színiügyi bizottság a debreczeni színház festőjétől át is vette. Szakértők állítása szerint színház novemberre készen lesz. A régi városházán is megkezdtek az építkezést, nevezetesen a mázsáló helyiség lebontásához hozzá fogtak. Az új mázsáló helye a villamos telep épülete mellett, az ugynevezett «major»-ban lesz.

* **Állami anyakönyvi statisztika.** A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1900. aug. 17-től 1900. aug. 25-ig a) házasságot kötött: 2 pár; b) kihirdetett: 4 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 17 esetben; d) elhalálozott: 11 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész

17/akvi. 1900. sz.

A varannói járás főszolgabirójától.

Pályázati hirdetmény.

Járásom tavarnai körében rendszeresített és lemondás folytán megüresedett, a nagyméltóságú m. kir. belügyministerium 59498/IX. szám alatt T. Zemplén vármegye közgazgatási bizottságához intézett rendelete értelmében választás útján betöltendő segédjegyző anyakönyvvezető helyettesi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A választás folyó évi augusztus hó 31-én a körjegyzőségre székelyhelyén Szedliszke községben a körjegyzői hivatalban d. e. 10 órakor fog megtartani. Pályázati kérvények, melyekhez a pályázó életkorát, iskolai képzettségét, erkölcsi életét és magyar honosságát, valamint

eddig alkalmazását igazoló bizonyítványok esatolandók, augusztus hó 29-ik napjának délutáni 5 órájáig hozzám címezve, hivatalomhoz annál is inkább beadandók, mert az elkészen beadott kérvények figyelmen kívül fognak hagyatni.

A megválasztandó egyén a kör községei részéről 200 korona, az állami segélyből pedig 500 korona s így összesen 700 korona javadalmazást fog élvezni.

A megválasztandó segédjegyző anyakönyvvezető helyettesé leendő kinevezése végett a választás után azonnal fel fog a nm. ministeriumhoz terjesztetni. Jegyzői oklevéllel bírók előnyben fognak részesülni.

Kijelentem azonban már most, hogy abban az esetben, ha a kör megosztása folytán a körben még egy új körjegyzőség alakítatnék, s a mostan megválasztandó segédjegyző a rendszeresített új körjegyzőségre meg nem választatnék, a nagymélt. ministerium fentemlített rendelete szerint a segédjegyző anyakönyvvezető helyettesi javadalmazásához igénye nem leend s állása megszűntnek fog tekintetni.

Kelt Varannón, 1900. évi aug. hó 15-én.

Diószeghy János,

tb. főszolgabíró, hivatalvezető.

15/akvi. 1900. sz. A varannói j. főszolgabirójától.

Pályázati hirdetmény.

Járásom sókúti körében rendszeresített és lemondás folytán megüresedett, a nmgu m. kir. belügyi ministerium 59498/IX. 1900. szám alatt T. Zemplén-vármegye közigazgatási bizottságához intézett rendelete folytán választás útján betöltendő segédjegyző-, anyakönyvvezető helyettesi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A választás folyó évi szeptember hó 3-ik napján a körjegyzőség székelyhelyén Sókut községben délelőtt 10 órakor fog foganatosítani. Pályázati kérvények, melyekhez a pályázó életkorát, iskolai képzettségét, erkölcsi életét és magyar honosságát igazoló bizonyítványok esatolandók, szeptember hó 1-ső napjának délutáni 5 órájáig hozzám címezve, hivatalomhoz annál is inkább beadandók, mert az elkészen benyújtott kérvényeket figyelembe nem fogom venni.

A megválasztandó egyén a községek részéről 400 korona, az állami segélyből pedig 300 korona és így összesen 700 korona javadalmazást fog élvezni.

Kijelentem azonban már most, hogy abban az esetben, ha e kör megosztása folytán a körben még egy új körjegyzőség alakítatnék s a mostan megválasztandó segédjegyző a netalán létesítendő új körjegyzői állásra majdan meg nem választatnék, a segédjegyző-anyakönyvvezető helyettesi állásra s ezzel egybekötött javadalmazásra az 59498/IX. 1900. számú belügyministeriumi magas rendelet értelmében igénye nem leend s állása megszűntnek fog tekinteni.

A megválasztandó segédjegyző anyakönyvvezető helyettesé leendő kinevezetése végett a választás után azonnal fel fog terjesztetni a nm. ministeriumhoz.

Jegyzői oklevéllel bírók előnyben részesülnek.

Kelt Varannón, 1900. évi aug. hó 15-én.

Diószeghy János,

tb. főszolgabíró, hivatalvezető.

738/IV. 1900. A s.-a.-uhelyi j. főszolgabirójától.

Körösvény.

F. hó 23-án éjél T.-Terebes és a „Komár” csárda közötti részén az állam utnak egy négy hónapos, világos pej jegytelen kanca csikó Hauzer András lovai után Károlyfalva községébe ment.

Felhivatik a tulajdonos, hogy kellő igazolás mellett csikója atvétele végett jelentkezék, különben az a törvény rendelkezéséhez képest nyilvános árverésen el fog adatni.

S.-A.-Ujhely, 1900. augusztus 24.

Barthos, főszolgabíró.

5071. II/900. sz. A bodrogközi j. főszolgabirójától.

Körösvény.

F. évi aug hó 7-én 1 drb, 3 éves fennálló szarvu, tiszta szőrű, G. B. bélyegű, üsző tinó találtatott Battyán községben bitangásban és a községi bíró által vétetett gondozásba. Igazolt tulajdonosa felhivatik, hogy ezen körösvény megjelenésétől számított 15 nap alatt a község bírájánál annál is inkább jelentkezék, mert ellen esetben a tinó mint gazdátlan jószág, az 1894. évi XII. t.-c. 105. §-a értelmében el fog árvereztetni.

K.-Helmeccz, 1900. augusztus 14.

Bencsik, főszolgabíró.

3675/I. 900 A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabirójától.

Körözés.

Alulírott hivatal a község tudomására hozza, hogy Mihályi községben keresztül a közle

kedés úgy lóval mint szarvasmarhával lépfene (Antrax) eset folytán további intézkedésig megszüntetett.

S. A. Ujhelyi, 1900. aug. hó 25.

Jelenek, szolgabíró.

716/IV. 900. A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabírájától.

Körözés.

Ifj. Deutsch Márton károlyfalusi lakos egy drb. 2 1/2 éves, aranysárga, bal lába kesely, homlokán csillaggal ellátott kanca csikója folyó hó 17-ikén eltévedt. Hivatalos tisztelettel kérem a társhatóságot, hogy azt járása területén köröztetni és az eredményről hivatalomat értesíteni sziveskedjék.

S. A. Ujhelyi, 1900. aug. 20.

Jelenek, szolgabíró

283/IV. 900. sz. A gálszécsi j. főszolgabírájától.

Körövény.

F. évi augusztus hó 17-én Hornyak István gálszécsi lakos kárára 1 drb. fehér szőri homlokán vöröses tehén melynek jobb szarva el van törve, a gálszécsi legelőről elszökött és azóta feltalálható nem volt.

Körözését elrendelem azzal, hogy feltalálás esetén hivatalomhoz bejelentés teendő.

Gálszécs, 1900. augusztus 17.

br. Fischer, tb. főszolgabíró.

Heti naptár.

Vasárnap,	augusztus 26. Zefirin.
Hétfőn,	augusztus 27. Kál, József.
Kedden,	augusztus 28. Agoston.
Szerdán,	augusztus 29. Ker. Ján. Ieffj.
Csütörtökön,	augusztus 30. Róza.
Pénteken,	augusztus 31. Rajmund.
Szombaton,	augusztus 1. Egyed.

Nyilt-tér. *)

Nyilatkozat.

Alulírottak Cseley Lajos eseleji földbirtokos f. hó 20-án nyilvánosan megsértette. Minthogy durva támadására semmi okot nem szolgáltatunk, a helyi viszonyokból eredő szükség folytán levélben kértünk tőle magyarázatot. E levélünket Cseley Lajos, holott tartalma a borítékon jelezve volt, felbontatlanul visszaküldötte, bebizonyítván ezzel, hogy sem az egyéni jogot, sem a társadalmi érintkezés szokott formáit tiszteletben tartani nem tudja.

Társadalmi állásunk iránt tartozó kötelességünk ezeket nyilvánosságra hozni.

Cseleyben, 1900. aug. 24.

Sarudy György

gymn. tanár.

Sarudy Ottó,

tanítóképezdei tanár.

eseleji földbirtokosok.

MARGIT

GYÓGYFORRÁS

(Margitforrás-telep Bereg-megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szén-savat, ellenben sok szén-savas nátriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik. Kifejezett hatása a legutak s tüdőhurutos állapotainál, különösen szívós valadék esetén; tüdővészesekeknél, ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „Margit-víz” megbízhatatlanul szolgálókat tesz kevés szabad szén-savval fogva. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

A húgysavas sók lerakódását akadályozván, bőséges szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmánál, a kő- és homokképződés esetében, mert is a budapesti és bécsi egyetem orvosainak, mint az orvosvilág egyéb előkelősegei a legszívesebben használják, előnyt advak a „Margit-forrásnak a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló óvszernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár:

ÉDESKUTY L. ásványvízgyáregyesület
cs. és kir. udvari szállító
BUDAPESTEN.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

*) Az e rovatban közöltékért a beküldő felelős.

A szerkesztő postája.

M. F. L. — Gáva. Pongyolása miatt közölni nem lehet.

Sz. I. — T. Terebes. — Cz. V. Barancs. — D. K. — Garany. Szíves adataikat beértesítettem az „Adalékok” most nyomuló szeptemberi füzetébe, az 1831-ik parasztlázadás történetéről szóló jelentéshez.

G. B. k-a-nak — K-Helmecz. Kézhez vettük s ha átvesszük a massza-kéziratot, majd (ha csak lehet, még ebben a hónap században megüzenjük véleményünket. Addig szíves türelmét kérjük.

U. E. Igenis beérkezett. Köszönettel nyugtatjuk.

P. M. Többet beszorítani a jelen számba lehetetlen volt.

N. N. Igen is eltalálta. Az illető szombaton és nyilvánosan nem szivarozik ugyan, — de azért nagyon szeretetre méltó egy ember.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éhler Gyu'a.

Hirdetések.

Eladó esetleg haszonbérbeadó.

1900. évi október hó 1-től a zemplénvármegyei Szalók községben egy 290 hold szántó, 4 hold kert, 139 hold rét és 82 hold legelőből (valamennyi 1200 □ öllel számítva) álló, megfelelő számú lak- és gazdasági épületekkel ellátott birtok. — Bővebb felvilágosítást ad: **Dr. Novák István** ügyvéd **Gálszécsen.**

Tk. 4067/1900. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Josefóvics Jakab végrehajtónak Kurucz János és társai végrehajtást szenvedő elleni 786 kor. tokekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a (s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék) a homonnai kir. járásbíró területén levő Hankócz község határában fekvő a bankóci 27. sz. telekkönyvben Hrabovszky Pál örökösök, Mriz Pánek szül. Kurucz Mária, Kurucz János, kiskoru Kurucz István, kiskoru Kurucz József, kiskoru Kurucz Zsuzsanna, kiskoru Kurucz Anna és kiskoru Kurucz Mária közös tulajdonul felvett A. I. 1-24 sorszám alatt 1/2 urb. kútelekből és 27. népszám alatti házból B. 5. 7. 8. 9. 10. a. Kurucz János, kiskoru Kurucz István, kisk. Kurucz József, kisk. Kurucz Zsuzsanna és kiskoru Kurucz Mária, 1/4 részben illető jutalekra az árverést 830 koronában ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi október hó 13-ik** napján d. e. 10 órakor Hankóczon a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alól is el fog adni.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 83 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi július hó 9-ik napján.

Dr. Oláh, kir. albiró.

Tiszteletes Egének

bármily foglalkozással 1866. óta fenn-

álló czégem részére, eredeti sorsjegyek részlettelés mellett törvényszerű eladása által, mellékjegyedelempéppen is, könnyen havi 200—400 koronát kereshetnek. Ajánlatok **FUCHS H.** váltóháza, Budapest. IV., Keeskermeti utca 1. sz. intézendők.

313/3. 1900. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. kersek. és váltó törvényszék 1900. évi 6649/p. számú végzése következtében Dr. Kelemen Jakab ügyvéd al al képv. elt. Ledermann D. budapesti czeg javára Waller S. homonnai czeg ellen 109 korona 28 fillér s jár. erejéig 1900. évi június hó 13. napján foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felül foglalt és 1080 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lyukkasztó gép, gyorssajtó, papíremű és könyvek nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a homonnai kir. bíróság 1900. évi V. 313/3. sz. végzése folytán 109 korona 28 fillér követelés ennek 1900. évi február hó 15. naptól járó 6% kamata és eddig összesen 41 kor. 30 fillérben bírótag már megállapított kötségek erejéig Homonnán végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközesére **1900. évi augusztus hó 30-ik napjának d. e. 11 órája** határidőül kitűzték és ahhoz venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fog adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is el és felül foglaltatnak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is foganatosítottatni fog.

Kelt Homonnán, 1900. évi augusztus hó 18-án.

Roth József,

kir. jbir. írnok, mint kiküldött végrehajtó.

Tk. 2139/1900. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kigyóssy Lázár hagyatéki ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék a tokaji kir. járásbíró területén levő Tolcsva község határában fekvő a tolcsvai: 1. 308. sz. tjkvben 371. hr. sz. alatt foglalt ingatlanból a Kigyóssy Lázár nevén álló földh. szonélvezet és f-lüléptítményre, valamint 2/3-át rész közös legelő illetésére 1000 korona; — 2. az 518. számú tjkvben Kigyóssy Lázár nevén álló a) 734. hr. számú pinczére 20 korona; b) 1161. hr. számú szőlőre 40 korona; c) 2016. hr. számú gyümölcsösre 40 kor.; d) 2117. hr. számú szőlőre 260 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1900. évi szeptember hó 14-ik napjának** d. e. 10 órakor Tolcsva község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 100 korona, 2 kor., 4 korona, 4 korona és 26 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi július hó 5. napján.

Plathy, kir. jbiró.

Tk. 2108/1900. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmecei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtónak Ifj. Miklós (György) István végrehajtást szenvedő elleni 560 korona 95 fillér tokekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmecei kir. járásbíró) területén levő Kis-Géres község határában fekvő I. a kis-géresi 113. sz. tjkvben I. 1-13. sor, 114, 119, 428, 474, 665, 800, 1025, 1126, 1423, 1491, 1714, 1802. és 2201. hr. sz. alatt foglalt a végrehajtást szenvedő nevén álló ingatlanra 794 koronában; II. a kis-géresi 113. sz. tjkvben II. 9. sor 2598. hr. sz. alatt foglalt a végrehajtást szenvedő nevén álló ingatlanra 18 koronában; III. a kis-géresi 113. sz. tjkvben I. 1 sor 1930. hr. sz. a foglalt a végrehajtást szenvedő nevén álló ingatlanra 12 koronában; IV. a kis-géresi 113. sz. tjkvben I. 2 sor 2001. hr. sz. a foglalt a végrehajtást szenvedő nevén álló ingatlanra 28 koronában; V. a kis-géresi 113. sz. tjkvben 3. sor 2078. hr. sz. alatt foglalt a végrehajtást szenvedő nevén álló ingatlanra 10 koronában ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi szeptember hó 5-ik napjának** délelőtti 10 órakor Kis-Géres község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 97 korona 40 fillér, 1 korona 80 fillér, 1 kor. 20 fill., 2 kor. 80 fill. és 1 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmeccen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi június hó 9-én.

Stépán László, kir. jbiró.

Tk. 2130/1900. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmecei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtónak B.uman Herman végrehajtást szenvedő elleni 426 korona 76 fillér tokekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmecei kir. járásbíró) területén levő Kis-Czigand község határában fekvő I. a kis-czigandi 239. sz. tjkvben 19-24. sor, 674-675, 847, 963, 1282-1283, 1449. és 2082. hr. sz. alatt foglalt a végrehajtást szenvedő Bauman Herman nevén álló ingatlanra 1383 koronában; II. a kis-czigandi 240. sz. tjkvben 16-21. sor, 671, 848, 964, 1281-1283, 1550. és 2083. hr. sz. alatt foglalt a most nevzett végrehajtást szenvedő nevén álló ingatlanokra 183 koronában ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi szeptember hó 7-ik napjának** délelőtti 10 órakor Kis-Czigand község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alól is el fog adni.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 138 kor. 30 fill. és 18 kor. 30 fill. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmeccen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi június hó 13-án.

Stépán László, kir. jbiró.

1592/I. 1900. sz.

Árverési hirdetmény.

Olasz-Liszka város alulirt előjárósága közhírré teszi, hogy a város mint erkölcsi testület tulajdonához tartozó ezen város határában fekvő s egy tagban 38 kataszt. hold 250 □ öl kiterjedésű szántóföldje évi 401 korona kikiáltási árban 1900. évi szeptember 1-én kezdődő s (6) hat egymásután következő haszonbéri évre **1900. évi szeptember 5-én** d. e. 9 órakor kezdetét veendő árverési határnapon a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adtni fog.

Árverési és bérleti feltételek az alulirt előjáróságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Kelt Olasz-Liszán, 1900. évi augusztus hó 15. napján.

Kolozsy Ferencz,
községi jegyző,

Nagy Kálmán,
főbiró.

Az elismert legjobb és legkitünőbb
Aczél ekék 1, 2, 3 és 4 baráz-
dásuak
Rét, moha, tagozott és diagonál Boronák
Gyűrűs és sima aczél lemez, földi hengerek,
Agricola vetőgépek,
Arató gépek
fünek, herének,
Szénagyűjtők és arató gereblyék, S-énafordítók.
Szabad-aszaló készülék gyümölcs és
főzelékeknek.
Bor és gyümölcs sajtók,
Gyümölcs és szőlő zúzókat
és bogymorzsolók,
Önműködő szabadalmazott szőlő fecskendő
"SYPHONIA,"
Tormács és vértetű pusztítására,
Szállítható takarékos tüzhelyek, legújabb
szerkezetben

MAYFARTH PH. és Társa

cs. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntödék és vashámorművek
Alap. 1872. BÉCS, 11/1. Taborstrasse 71. 750 munkás.

Kitüntetve több mint 400 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.
Részletes árjegyzék és számos előismerő levél ingyen. Képviselek és viszont elárusítók kerestetnek.

Cséplőgépek
szabad. uj kenőgyűrűvel ellátott görgős csap-
ágyakkal, kézi-
járgány- és gőz-
hajtásra.

Járgányok
1-6 vonóállat befogására,
Legújabb gabona-istító-rosták,
Trierek és kukorica morzsolók
Szecskaavágók, darálók, répvágók,
Széna és szalmaprések nyugvók és
szállíthatók
valamint minden más fajta gazdasági gépeket
készítenek és szállítanak

MAYFARTH PH. és Társa

Figyelemre méltó!

A Kazinczy-utczán dusan berendezett
raktáramban lévő

kitünő gyártmányu butoraimat

rendkívül leszállított áron véglegesen el-
árusítom.

Özv. Dubay Istvánné.

Tk. 5905/1900. szám.

Hirdetmény.

Pichnye község telekkönyve birtokszabá-
lyozás következtében az 1869. évi 2579. számú
szabályrendeletre képest átalakították és ezzel
egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a mely-
ekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38., és az
1891. évi 16. t-czikkben a tényleges birtokos
tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892.
évi 29. t-czikkben szabályozott eljárás a telek-
könyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolato-
san fogantatott.

E czélebből az átalakítási előmunkákat hite-
lesítésre és a helyszíni eljárás a nevezett község-
ben **1900. évi szeptember hó 18-án** fog
kezdődni.

Ennélfogva felhívatnak:

1) Az összes érdekeltnek, hogy a hitelesítési
tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott
által jelenjenek meg és az új telekkönyvi ter-
vezett ellen nentaláni észrevételeiket anuál bizo-
nyosan adják elő, mert a régi telekkönyv
végleges átalakítása után a téves átvezetésből
eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik sze-
mélyek irányában többé nem érvényesíthetik.
2) Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz
tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebe-
lezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az
átalakításra az 1886. évi 29. t-cz. 15-18. és az
1889. évi 38. t-cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében
szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és
azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt
igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó
telekkönyvi tulajdonos az átruházás létre jöttét
a kiküldött bizottság előtt élőszóval ismerje el
és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyil-
vánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton
nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elen-
gedési kedvezménytől is elesnek;

3) azok, kiknek javára tényleg már meg-
szünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy meg-
szünt egyebb jog van nyilvánkönyvileg beje-
gyezve, ugyszint az ily bejegyzésekkel terhelt
ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jog-
nak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési
engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizott-
ság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a
bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatósága
Homonnán, 1900. évi augusztus hó 9-én.

Dr. Oláh, kir. albiró.

A Grosz Vilmos-féle

esőtőmegtől megvett árak: ugymint kézi
és járgány cséplőgépek, rosták,
aratógépek, fúkaszalók, konkolyo-
zók, boronák, Sack-féle ekék, ló-
gereblyék s több más gazdasági gépek
a gyári árak tetemes leszállítása mellett
kaphatók

Kornstein Ignác czégnél

S.-A.-Ujhely.

Dr. LENGIEL
nyirfa-
balzsam

kir. szab. Svédhonra.
Már magában véve azon nő-
vényi nevé, amely a nyirfából
kifolyik, ha annak törzsét meg-
fűrűk, embermel kezelt öta mint
a legkitünőbb szepítőszert volt
ismeretes, ha azonban ezen nevé a feltaláló utasításai szer-
int balzsammá alakítatik át, csak akkor nyer ugyszólván
csodálatos hatást. Ha este megkenjük vele az arcot vagy
más bőrrészeket, már másnap csaknem észreventlenül pik-
kelyek válnak le a bőrről, amely ezáltal fehérré és gyön-
geddé válik.
Ezen balzsam kisimítja az arcon a ráncokat és himlő-
helyeket, ifjú arczsint a bőrnek fehérséget, gyöngédséget
és üdéséget kölcsönöz; a legrövidebb idő alatt eltávolítja
a szeplőt, májtollt és anyajegyeket, orrvörösséget, bér-
atkat s a bőr minden más egyéb tisztálanságát. Ára egy
korsonak használati utasítással 3 korona. Kapható minden
jobb gyógyszerárban.
A nyirfabalzsam által puhává lett bőr konzerválására
ajánlatos ezzel egyidejűleg a **dr. Lengiel-féle**
OPOKRÉMET
használni. Egy tégely 1 kor. 20 fill.

A dr. Lengiel féle Benzoe-szappan a legalkal-
masabb higienikus szappan, mely a bőrt enyhévé és fe-
hérré teszi és hivatva van a balzsam jó hatását fokozni
egy darab á a 1 korona 20 fillér.

Főraktár Magyarországon részére: **Török József** győgy-
szertára Budapest, Király-utca 12.

Legjobb a
Kőbányai polgári
söröződe
SÖRE,

melyből raktárt és palaczkozást a Rákóczi-
uteza „Hungária“ szálloda pincze helyiségében
rendeztem be. Majdnem minden kocsmában és
üzletben kapható.

Maláta barátság is raktáron van.

Rübner Herman

a Polgári söröző r. t. főraktárosa.

Árverési hirdetmény.

Alólírott közhírré teszi, hogy a Záhony-
ezigánczi tiszai halászi társulat halászi terü-
lete folyó 1900. évi szeptember hó 1-én d. e.
10 órákor hat egymásután következő évre
Király-Helmecen a bodrogközi Tiszaszabá-
lyozó társulat helyiségében megtartandó
nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek ugyanott a társu-
lat igazgató-főmérnökénél megtekinthetők.
Kir.-Helmecen, 1900. évi augusztus
hó 17-én.

Baró Sennyey Béla s. k.,
halászi elnök.

Tk. 1158. 1900. sz.

Árverési hirdetmény.

Az ab-szántói kir. járásbírósa mint telekkönyvi ható-
ság közhírré teszi, hogy Harsányiné Widder Henriette és
társai kérelme folytán a végrehajtási árverés joghatályával
bíró önkényes bírói árverést a Widder Herman Harsányiné,
Widder Henriette, Widder Lajos, Widder József, Widder
Győző, Widder Mór, Widder Eugénia, Widder Bertalan
és Widder Mór nevével álló s 1. a bodókö-váraljai 125. számú
tjkvbeli l. 193. hr. 126. 6. i. sz. ház-, udvar- s kertből 431,
435. hr. sz. legelő- és erdő illtőségéből álló ingatlan ira 188
korona kikültési ár mellett; — 2. a b.-kővárjai 670. számú
tjkvbeli f. 602. hr. sz. szőlőre 168 korona; — 3. a f. 673. hr.
sz. szőlőre 1600 korona; — 4. a f. 681. hr. sz. szőlőre 120
ko on a; — 5. a f. 800 hr. sz. szőlőre 100 korona; — 6. a
817. hr. sz. szőlőre 30 korona; — 7. a f. 999. hr. sz. szőlőre
144 korona; — 8. a f. 1092. hr. sz. szőlőre 276 korona; —
9. a f. 1041. hr. sz. szőlőre 304 korona; — 10. a f. 881. hr.
sz. szőlőre 372 korona; — 11. a f. 1021. hr. sz. szőlőre 120
korona; — 12. a f. 922. hr. sz. szőlőre 1200 korona; — 13.
a 669. sz. tjkvbeli f. 96. hr. sz. szőlőre 300 korona; — 14. a
219. sz. tjkvb. i. f. 500. hr. sz. szőlőre 100 kor., — 15. az
542. sz. tjkvb. i. f. 651. hr. sz. szőlőre 200 kor.; — 16. a
bodókö-ujfalusi 41. sz. tjkvb. i. 199, 201, 288, 290, 330,
332, 393, 395, 485, 488, 530, 532, 618, 621, 634, 686. 1025.
és 1026. hr. sz. 9/8 urb. kültelekre 4128 korona; — 17. a
266. sz. tjkvb. i. 178/a, 178/b s 1025. és 1026. hr. sz. 9/8
urb. telekre 4128 korona; — 18. a 282. sz. tjkvb. i. 200/a,
289/a, 331/a, 397/a, 486/a, 531/a, 619/a, 689/a hr. sz. 9/8
urberi kültelekre 2064 korona; — 19. a bodókö-váraljai 670.
sz. tjkvb. i. 28. hr. sz. pinczere 200 korona megállapított ki-
kültési ár, illetve becsétek mellett elrendelte az árverés
kir. járásbírósa telekkönyvi hatóságánál (6. sz.) leendő fog-
antatásá végett határidővel **1900. évi szeptember 3-ik**
napjának d. e. 10 óráját azon nozzadással tüzte ki, hogy a
jezett ingatlan ezen határidőben a kikültési aron atol is el-
fogy adatni s hogy az árverési szándékozók kötelesek az árverés
megkezdése előtt a kiküldött kezéhez bánatpenz gyanánt: 1.
18 kor. 80 fill., 2. 16 kor. 80 fill., 3. 160 kor., 4. 12 kor.,
5. 10 kor., 6. 3 kor., 7. 14 kor. 40 fill., 8. 27 kor. 60 fill.,
9. 30 kor. 40 fill., 10. 37 kor. 20 fill., 11. 12 kor., 12. 129
kor., 13. 30 kor., 14. 19 kor., 15. 20 kor., 16. 412 kor. 80
fill., 17. 412 kor. 80 fill., 18. 206 ko. 40 fill., 19. 20 korona
késpenzben vagy óvadékk pes értékpapirokban letenni vagy
annak bírói letetbe helyezést igazolni.

A vevő köteles lesz a vétel árát három egyenlő rész-
letben, mindenkor a leltés napjától szám tva es pedig az első
részletet egy hó, a másodikikat két hó, a harmadikat három hó
alatt az ab-szántói m. kir. adóhivatal mint bírói letet pénz-
tárba az 1881. évi 39,425. számú igazságügyminiszeri rende-
let 6. 7. és 8. §-ai értelmében lefizetni.

A megállapított árverési feltételek ezen kir. járásbíró-
sá irattartókánál és Bodókö-Váraljai s Bodókö-Ujfalui község
előjáróságánál a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthet-
ők. Ezen árverés elrendelése az illető tjkvben feljegyeztetési
rendeltek.

Utasítatnak egyúttal a kérvényezők, hogy ezen árverési
hi detmény mellékelte kivonatát a „Bud-pesti Közönyben“ 3
izben tessék közzé s ennek megtorientet igazoló lappeldányt
ide mutatssa be.

Kir. járásbírósa mint mint telekkönyvi hatóság Abauj-
Szántón, 1900. évi május 2-ik napján.

Hirhäger, kir. albiró.

Zárójában és nyitójában száradó

Törvényileg védve! **Veritabl Lauge Christoph.**

Christoph Ferenc
SZOBAPALLO-FÉNYLAKK

Ismeretvé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt a használtatás-
ának, mivel a kell-méltén szag és a lassú, ragadós száradás,
mely az olaj stékek és az olajtaknak sajátja, elkerültek.
Emlélt a használatra olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti
a mázolás. A pallo nedves tárggyal feltörülhető, anélkül hogy
elvágnának névűt. Meg kell különböztetni:

színezett szobapallo-fénymázt,
szobapallo és mázagomborinat, mely akár csak az olaj
tes. A pallo be a pallo s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt
alkalmas lehet fény vagy palloéra. Teljesen betöl minden
szoba. Szobák mázolását job; van után

iszta fénymas (színezetlen)
új pallókra és parkettra, mely csupan fényt ad. Különösen
parketre színezéssel már bemázolt egészen új pallókra való.
Csak fényt ad, emeltozva nem fűli el a lámpatrát.
Postacsomag, kerülete 35 négyzetmtr. (két közepna-
gyasú szobára 4-6 ft. 20 kr., vagy 9 ft. márká).

A közzétett megrendelések minden városban, ahol
raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázások és prosp-
ektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék
őz vigyázni a szíre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint
450 éve letező gyártmányt ok-féle utanozókak is hamisítják,
sokkal rosszabb, s gyakran a csinák meg nem felelő minőség-
ben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapallo-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártó.
Prága, K. Berlin.

Kapható **S.-A.-Ujhelyben**: Malártsik György és
Bilanovits István fűszerkereskedésekben.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Tíz szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér.
Vastagabb betűvel nyomtatott szög 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Vidékről postautalvánnyal avagy levélbélyegeken.
Az utalvány szelvényére a szöveg is följegyezhető.

Apró hirdetések

felvételnek
a „ZEMPLÉN”
kiadóhivatalában
(főtér 9. szám)

FRISS HERCZINÉ

dohányárudájában
(Kazinezy-utca, Polgári Bank
épületében.)

Bérlőknek,
Munka adóknak,
Vevőknek,

és
eladóknak,
állást keresőknek.

bérbeadóknak
és mindazoknak,
kik a nagy közönségből
keresik az érdekelt feleket
bizvást ajánlhatjuk a

„Zemplén”
vármegyei hivatalos lap
„Apró hirdetések”
rovatát.

Teljes ellátást

nyer mindkét nembeli izr.
tanuló Grünspar Zsig-
mondnál Kazinezy-utca
578. szám.

Benczúr Testvérek cementgyára

Mogyoróskán, (Zemplén-
megye, posta helyben). Ké-
szít portland és román ce-
mentet és pallólemezeket.
Vasuti állomás Őrmező.

Schorr Mária

helybeli nyilvános iskolá-
nál működő tanítónő ki
már évek óta a legelőkelőbb
családoknál tanít, magyar,
német és francia lecke-
órák adására ajánlkozik.

Műfestő.

Templom, szoba és
egyéb épületek festésére
és tappattázására — a leg-
modernebb kivitelben —
ajánlkozik, ugy helyben,
mint vidékre

Klein Jakab

szobafestő
S.-A.-Ujhely, Papsor utca
216. szám.

Teljes ellátást

kaphat nálam 3-4 iskolás
gyermek; ugyanez jó
házi kosztot kaphatnak fel-
nőttek is. Czimem:

Bodnár Mariska,

a főgymnasium áttellenében,
S.-A.-Ujhelyben

Intelligens

izr. családnál 2-3 főgym-
násiomai tanuló teljes ellá-
tást nyerhet. Szigorú felü-
gyelet és alapos correpeti-
tíó. Czim a kiadóhivatalban.

Mütrágya bizományi raktár.

A zemplén-várm. gazda-
sági egyesület elnöksége
gazdaközönségünk érdeké-
ben az elért mütrágyázási
kísérletek példáin okulva,
egy állandó bizományi rak-
tárt állított fel. Továbbá
felhatalmazta Weiser Ede
kassai czéget, hogy az egye-
sület nevében Zemplénvár-
megye területén üzleteket
eszközöljön. — Az alábbi
hirdetésben közölt egyesü-
leti árjegyzéket ajánlja tag-
jainak és a községi elől-
járóságok figyelmébe azon
odaadással, hogy a küszö-
bön álló áremelkedés ki-
kerülése végett rendelmé-
nyüket az egyesülethez,
vagy fentnevezett czégnek
beküldeni sziveskedjenek.
Bárminemü felvilágosítás-
sal az egyesület titkári hiva-
tala készséggel szolgál.

Uj könyvkötészet!

Van szerencsém S.-A.-
Ujhely város közönségének
b. tudomására hozni, hogy
a főtéren lévő Szent-Györ-
gyi-féle házban egy modern
berendezésű

könyvkötészetet

nyitottam. Kitünő munkát
olesó áron előállítani lesz
főtörekvésem, miért is be-
eses pártfogást kér mély
tisztetélettel:

Rivnyák Akdrás,
könyvkötő.

Eladó butorok.

A Kazinezy-utca 508.
sz. ház emeletén több rend-
béli butor és használati
tárgyak eladók.

Özv. Glück Jakabné

könyvkötészet S.-A.-Ujhely
Alapított 1854-ben.

A legujabb gépekkel és
betűkkel berendezett

könyvkötő műhelyében

elvéllal mindennemü köny-
vek bekötését, diszmunká-
kat és diszbekötéseket
arany czimnyomattal, vala-
mint erős hivatali beköté-
seket ilesó ár és pontos
kiszolgálattal mellett.

Az

Apró Hirdetések

kétségtelenül hatalmas
közvetítői lesznek ezen-
tul az üzletkötéseknek
s kiszámíthatatlan gya-
korlati haszna lesz en-
nek a rovatnak a közön-
ség minden rétegére, ha
egyszer hozzá szokik eh-
hez a legolesőbb és leg-
eredményesebb közleke-
dési eszközhöz.

Azért ajánlatos, hogy
a közönség gyorsan meg-
kedvelje s s mentől sü-
rűbben vegye lgénybe a
„ZEMPLÉN”
teljes címmel ellátott
apró hirdetéseit.

Levélbeli tudakozódá-
sokra pontosan válaszolunk,
ha a szükséges postabélyeg
beküldetik.

Teljes ellátásban

részesülhet 2-3 gimn. ta-
nuló szerény feltételek mel-
let egy itteni tanár házában.
Czim a kiadóhivatalban.

Kitünően kezelt

Hentes áruimat

a t. cz. vevő közönség szives figyelmébe ajánlom:

Naponta friss olvasztott szalonna zsir kilója 1 kor. 28 fill.
Fehér sós szalonna „ 1 kor. 20 fill.
Füstös szalonna „ 1 kor. 28 fill.
I-ső rendü pörkölt paprikás szalonna „ 1 kor. 44 fill.

Pontos és gyors kiszolgalat

Megrendelések posta-távirda útján intézendők

KARNER JÓZSEF,

hentes üzletében Nyiregyházán.

Sürgönyezim Karner Nyiregyháza.

250-300 métermázsa

Csemege szőlő

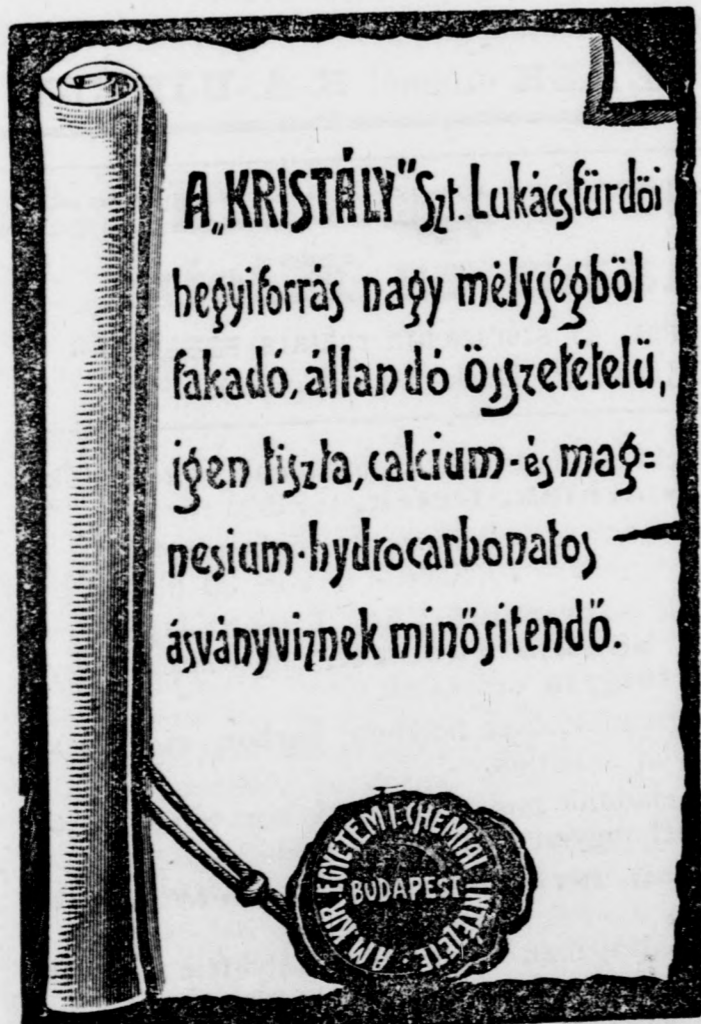
nagyban és 5 kgros kosarankint
eladó.

Gróf. Andrássy Civadár

mintaszőlőtelepe

Szóllóske.

u. p. S.-A.-Ujhely.

A. KRISTÁLY Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélyégből
fakadó, állandó ösztetelü,
igen tiszt, kalcium- és mag-
nesium-hydrocarbonatoy
ásványviznek minősítendő.

Kapható S.-A.-Ujhelyben: Veres Károly vasuti
éttermében, továbbá: Behyna Testvérek,
Nagy Ferencz és Szentgyörgyi Vilmos
kereskedéseiben.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ

föld-, szőlő- és gyümölcsfaiskola tulajdonos

Borkereskedése Czegléden.

Szállit:

Ó homoki fehér

borokat év és minőség szerint

22-24-28-32-36 forintért.

Kétszer fejtett homoki uj-borokat

18-20-22-24-26-28 forintért.

Törköly-pálinkát 70-75-80 forintért.

Hordót is ad és eladási árban vissza is veszi azt.

! Tessék borárjegyséket kérni!

A legnagyobb czipóraktár S.-A.-Ujhelyben.

Halász Herman

ezelőtt

Özv. Rozsássy Lajosné

S.-A.-Ujhelyt, főtér, a „Vadász-kürt“ szálloda épületében.

Ajánlja nagy raktárát

valódi karlsbadi uri-, női- és gyermek czipó

különlegességekben,

valamint ujjonnan berendezett

uri divatáru-czikk raktárát.

Dus választék különösen modern férfi kalapokban, ingek, nyakkendők, esernyők, gallérok és kézelőkben.

A legolesőbb árutól — a legfinomabb áruig.

Óriási választék uri divat cikkekben

Olesó árak. Pontos — Kiszolgálás. — Barmulatos olesó árak.

Gépolaj és gépfelszerelések.

Lópor és löszerek.

AZ EPERJESI NÉPBANK

cserépkályha gyárának összes készítményei kaphatók bizományosánál

BEHYNA TESTVÉREK

vas-, fűszer- és bizományi üzletében

S.-A.-UJHELY.

Ugyanott rendelhető meg

a Brassói mütrágya gyár készítményei is.

Czément raktár és téglá eladás.

Sírkövek és vízhatlan ponyvák.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulirott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség tudomására hozni, hogy

guvrirozó gépem

már megjött, ezen körülményt különös figyelmébe ajánlom a t. urnók és varrónőknek.

Guvrirozni elvállalok selyem, krepp, batist, karton, szerbvászon s egyéb mindenféle női ruhaszövetet még pedig 110 centim. hosszúságig, a legjutányosabb árak mellett.

Továbbá ajánlom a már évek óta fenálló férfi- és női ruhatisztító és festő-üzletemet. — Magamat a t. közönség pártfogásába ajánlva mély tisztelettel vagyok

Rakovszky Sándor,

vegytisztító és kemefestő.

S.-A.-Ujhely, Bercsényi-utca 45. sz. a fogház átellenében.

Zemplénmegyei Gazdasági Egyesület kivételes mütrágya árjegyzéke 1900. évre, alávétve bármely vegykisérleti állomás birálatának.

Jegy	F a j	Össz. phosphor-sav	vizben oldható phosphor-sav	Ammoniák só	50 kgr. korona
S.	I. Superfosfát	18—19	17—18		4 84 ⁵
S. I.	" " "	17—18	16—17		4 56
S. II.	" " "	16—17	15—16		4 3 ⁵
Sp.	Spodium	18—19	17—18		4 84 ⁵
Sp. I.	" " "	17—18	16—17		4 56
Sp. II.	" " "	16—17	15—16		4 3 ⁵
K. S.	Csontliset	18—19	17—18	1/4—1/2	5 08 ⁵
K. S. I.	" " "	17—18	16—17	1/4—1/2	4 72
A. S. I.	Ammoniák	11—12	10—11	3—4	5 8 ⁵
A. S. II.	" " "	11—12	10—11	2—3	5 0 ⁵
P.	Eredeti Csehországi Thomassalak	20	szavatolt 16 utr.		4 07
		17 1/2	14		3 70

A jelzett árak teljes kocsirakomány vétele mellett bérmentve Zemplénmegye bármely állomására értetendők; kisebb vételnél a s.-a.-ujhelyi állomáson levő egyesületi raktárnál értetendő mindenkor, a Superfosfatoknál készpénzfizetés esetén 3% engedménnyel vagy 6 havi (váltó) hitel Thomassalaklist netto áru értékéből készfizetés esetén 2% levonás vagy 4 havi (váltó) hitel.

Egyesületünk elnöksége Weiser Ede urat bizta meg a vármegye területére mütrágya eladások eszközésével.

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a 'Zemplén' gyorsajtóján.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára, 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók

BEHYNA TESTVÉREK cégnél **S.-A.-UJHELY.**

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámfa raktára
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók **Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek,** továbbá:

Kapu oszlopok . . . 2 koronától 5 koronáig.

Kerites oszlopok . . . 70 fillértől 1 kor. 30 fillérig.

Ajánljuk kerékgyártóknak **szerszámfákat, keréktalpak** és **küllöket; nyírfa és bükkfa rudakat,** ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkából.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Vágott tűzifát eladunk mmázsánként 1 kor. 80 fillér; 2 mm. felüli megrendelésnél ingyen lesz házhoz szállítva.

A Jókai-utcában lévő volt Barthos-féle házat olesó árért eladjuk.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.